

***Strategia Rozwoju Gminy na Godziesze
Wielkie lata 2025-2034***

Spis treści

WPROWADZENIE	2
1. ANALIZA SWOT	5
2. WYZWANIA I POTENCJAŁY ROZWOJOWE	6
3. WIZJA, MISJA, CELE STRATEGICZNE	10
4. OBSZARY FUNKCJONALNE I OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	20
4.1. Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie	20
4.2. Model funkcjonalno-przestrzenny gminy	20
4.3. Obszary strategicznej interwencji	30
5. KORELACJA STRATEGII ROZWOJU GMINY Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	35
6. POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH	52
7. ASPEKT ŚRODOWISKOWY REALIZACJI STRATEGII	56
8. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII	60
SPIS ILUSTRACJI	62
SPIS TABEL	63
ZAŁĄCZNIKI	64
Załącznik nr 1: Analiza ankiet dot. stanu istniejącego oraz perspektyw rozwoju gminy Godziesze Wielkie	64

WPROWADZENIE

Strategia rozwoju gminy to dokument programowania rozwoju lokalnego, który określa priorytetowe kierunki przedsięwzięć samorządu lokalnego oraz cele rozwoju społeczno-gospodarczego danego obszaru z założeniem partycypacji społecznej. *Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025 – 2034* powstała z uwzględnieniem zapisów m.in. ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r.o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2025 poz. 198).

Nadrzędną funkcją *Strategii* jest zdefiniowanie celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań adekwatnych do potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej a także zdefiniowanie metod ich wdrażania w taki sposób, aby zapewnić stałą poprawę warunków życia mieszkańców gminy. Istotnym elementem podczas określania wizji i misji rozwoju gminy Godziesze Wielkie, było zachowanie spójności i korelacji z założeniami dokumentów o randze krajowej, regionalnej i lokalnej w tym m.in. z:

- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,*
- *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030,*
- *Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,*
- *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku,*
- *Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,*
- *Strategia rozwoju województwa Wielkopolskiego do 2030,*
- *Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego do roku 2030.,*
- *Regionalnego planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku (RPT 2030)*
- *Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030 (RIS 2030)*
- *Strategia Rozwoju Powiatu Kaliskiego na lata 2021-2030*
- *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kaliskiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030*

Czas realizacji *Strategii* pokrywa się z nową perspektywą finansową Unii Europejskiej przypadającą na lata 2021-2027 i obejmuje lata 2023-2030. Okres ten jest spójny z przedziałem czasowym obowiązywania *Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego* i pozwala na dopasowanie działań na szczeblu lokalnym z możliwościami pozyskania dofinansowań zewnętrznych jak również na zachowanie korelacji w kierunkach rozwoju gminy *Godziesze Wielkie* z działaniami podejmowanymi na szczeblu regionalnym.

Prace nad *Strategią Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034* oparte były na aktywnym uczestnictwie mieszkańców gminy tj. na partycypacji społecznej i koncentrowały się na następujących etapach:

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Ilustracja 1: Etapy opracowania Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie składa się z następujących elementów:

- diagnoza jako punkt wyjścia do konstruowania wniosków i kierunków działań, analizy potencjału społeczno-gospodarczego gminy *Godziesze Wielkie*, uwzględniającej uwarunkowania przestrzenne analizowanego obszaru;
- część strategiczna uwzględniająca kierunki działań pozwalające na osiągnięcie zakładanych celów strategicznych i operacyjnych.

Realizacja założeń zawartych w przedmiotowym opracowaniu wpłynie na spójny rozwój społeczno-gospodarczy gminy *Godziesze Wielkie* w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, stymulując aktywizację i integrację społeczności lokalnej.

1. ANALIZA SWOT

Przeprowadzona diagnoza obszaru oraz wnioski z analizy badań ankietowych społeczności lokalnej pozwoliły na wskazanie silnych i słabych stron gminy *Godziesze Wielkie* a także szans i zagrożeń identyfikujących gminę.

Analiza SWOT – kapitał społeczny

MOCNE STRONY	➤ Dodatni przyrost naturalny i wzrostowa prognoza demograficzna; ➤ Aktywność społeczna: działalność OSP, kół gospodyń wiejskich, klubów sportowych; ➤ Podmioty wspierające działania oddolne: Wiejski Inkubator Przedsiębiorczości w Kakawie-Kolonii, który pełni wiele funkcji skupiając organizacje pozarządowe realizujące wszelkie inicjatywy integrujące, edukujące i aktywizujące lokalną społeczność; ➤ Wydarzenie kulturalno-sportowe np. konkurs pieśni patriotycznej, dożynki gminne czy wyścigi kolarskie; ➤ Dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym; ➤ Dostępność i jakość edukacji przedszkolnej; ➤ Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Godzieszach Wielkich.
SŁABE STRONY	➤ Wzrastająca liczba osób starszych; ➤ Brak dostępu do specjalistycznej i kompleksowej opieki zdrowotnej; ➤ Brak miejsc przeznaczonych dla osób starszych i chorych (opieka, rehabilitacja); ➤ Brak publicznego żłobka; ➤ Potrzeba modernizacji i doposażenia obiektów infrastruktury społecznej i edukacyjnej.
SZANSE	➤ Zwiększenie zakresu dostępu do kompleksowej opieki zdrowotnej; ➤ Utworzenie nowych miejsc integracji społecznej; ➤ Utworzenie miejsc przeznaczonych dla osób starszych i chorych (opieka, rehabilitacja); ➤ Zwiększenie dostępu do świadczeń społecznych i programów pomocowych; ➤ Możliwość wsparcia inicjatyw społecznych w oparciu o finansowanie zewnętrzne.
ZAGROŻENIA	➤ Tendencja tzw. „starzenia się społeczeństwa”; ➤ Wzrastające potrzeby osób starszych i niesamodzielnych; ➤ Wzrastający problem alkoholizmu; ➤ Brak atrakcyjnych miejsc pracy; ➤ Zagrożenie bezrobociem i wzrastające zagrożenie biedą; ➤ Ograniczona ilość środków na inwestycje i działania w obszarze kapitału ludzkiego.

Analiza SWOT – Infrastruktura i środowisko

MOCNE STRONY	➤ Wysoki poziom zwodociągowania gminy; ➤ Korzystne położenie komunikacyjne i zadowalająca jakość większości dróg na terenie gminy; ➤ Stosunkowo dobra jakość powietrza; ➤ Obszar chronionego krajobrazu Dolina Rzeki Prośny. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 10 602,40 ha, a na terenie Godziesze Wielkie 1 596,63 ha; ➤ Lesistość obszaru.
SŁABE STRONY	➤ Brak optymalnego poziomu skanalizowania gminy; ➤ Potrzeba modernizacji gminnych oczyszczalni ścieków; ➤ Niezadowalający stan nawierzchni niektórych dróg i brak odpowiedniej infrastruktury około drogowej: oświetlenie, drogi rowerowe; ➤ Brak optymalnych rozwiązań w zakresie transportu publicznego; ➤ Potrzeba rewitalizacji obszarów i budynków o funkcji publicznej.
SZANSE	➤ Możliwość wsparcia inwestycji w oparciu o finansowanie zewnętrzne; ➤ Budowa dróg rowerowych i oświetlenia ulicznego; ➤ Poprawa dostępu do zbiorowego transportu publicznego; ➤ Wzrost poziomu skanalizowania gminy; ➤ Wzrost świadomości ekologicznej społeczności lokalnej.

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

ZAGROŻENIA	➤ Wzrost ilości produkcji odpadów komunalnych i ich niewłaściwe gospodarowanie przez część właścicieli nieruchomości; ➤ Degradacja środowiska naturalnego; ➤ Wzmoczone zmiany klimatyczne (wzrost temperatury, susze, ulewne deszcze); ➤ Ograniczona ilość środków na realizację inwestycji.
------------	--

Analiza SWOT – potencjał gospodarczy

MOCNE STRONY	➤ Wiejski Inkubator Przedsiębiorczości w Kakawie-Kolonii; ➤ Rosnąca ilość podmiotów gospodarczych; ➤ Potencjał rolno-spożywczy gminy; ➤ Aktywność społeczności lokalnej.
SŁABE STRONY	➤ Brak inwestorów zewnętrznych; ➤ Brak sieci nowoczesnych gospodarstw rolnych; ➤ Niewystarczające udogodnienia dla rozwoju przedsiębiorczości.
SZANSE	➤ Sprowadzenie do gminy dużego inwestora w branży rolno-spożywczej, przetwórczej stymulującego rozwój branży i zatrudnienia; ➤ Wspieranie innowacji i rozwój eksportu usług i produktów; ➤ Udogodnienia dla przedsiębiorców (w tym: ulgi, przygotowane tereny pod inwestycje); ➤ Stabilizacja geopolityczna na świecie (koniec wojny w Ukrainie).
ZAGROŻENIA	➤ Kryzys ekonomiczno-gospodarczy i spowolnienie gospodarcze w kraju i na świecie; ➤ Wzrastająca inflacja; ➤ Malejąca opłacalność produkcji rolnej; ➤ Brak inwestora w branży rolno-spożywczej, przetwórczej; ➤ Brak wystarczającej promocji gospodarczej gminy.

2. WYZWANIA I POTENCJAŁY ROZWOJOWE

Istotnym elementem spójnej strategii rozwoju jest określenie najważniejszych problemów wyzwań stojących przed gminą Godziesze Wielkie jako samorządem, mieszkańcami oraz wszystkimi interesariuszami. W wyniku przeprowadzonej diagnozy strategicznej, konsultacji społecznych a następnie syntezy wymienionych działań, zidentyfikowano główne wyzwania rozwojowe, którym musi sprostać gmina Godziesze Wielkie.

Tabela 1: Problemy, wyzwania i potencjały

KAPITAŁ SPOŁECZNY	
PROBLEMY I WYZWANIA	➤ Zgodnie z analizą danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego na terenie gminy Godziesze Wielkie utrzymuje się trend przyrostu liczby ludności zamieszkującej obszar gminy. W latach 2015-2024 liczba ludności w gminie wzrosła o 9%, a średni wiek mieszkańców wynosił 39,4 lat i jest niższy do średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz od średniego wieku mieszkańców całej Polski. W 2024 roku, zgodnie z danymi ewidencyjnymi gminy Godziesze Wielkie, zarejestrowano 82 urodzenia i 91 zgonów, co pozwala na określenie salda przyrostu naturalnego jako -9 (w latach 2019-2023 saldo przyrostu naturalnego miało wartości dodatnie). 20% populacji gminy Godziesze Wielkie stanowią osoby zaliczane do grupy poprodukcyjnej, co w przyszłości może stanowić istotną barierę w rozwoju omawianego obszaru. ➤ W oparciu o tendencje zmian liczby ludności oraz prognozy GUS do roku 2040 liczba mieszkańców będzie sukcesywnie wzrastać, ale obserwujemy z drugiej strony również Tendencję tzw. „starzenia się społeczeństwa”; Sytuacja ta może być spowodowana niezadowalającymi warunkami życia, jakie oferuje gmina oraz dostępem do usług publicznych oraz rynku pracy. Według ankietowanych mieszkańców najgorzej ocenianymi elementami kształtującymi standard życia w gminie są: - DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY SPORTU I REKREACJI, CIEKAWEGO SPĘDZENIA CZASU – 40% respondentów zaznaczyło odpowiedź „źle” i bardzo źle”; - DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KULTURY I ROZRYWKI – 45% respondentów zaznaczyło odpowiedź „źle” i bardzo źle”; - USŁUGI TURYSTYCZNE - 50% respondentów zaznaczyło odpowiedź „źle” i bardzo źle”; - DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE ŚREDNIM – 55% respondentów zaznaczyło odpowiedź „źle” i bardzo źle”; - ATRAKCYJNE MIEJSCA PRACY W PRZEMYSŁE - 40% respondentów zaznaczyło odpowiedź „źle” i bardzo źle”; - WSPÓŁPRACA BIZNESU, ROLNICTWA Z UCZELNIAMI, CENTRAMI TRANSFERU WIEDZY- 40% respondentów zaznaczyło odpowiedź „źle” i bardzo źle”; - DOSTĘP DO INTERNETU - 40% respondentów zaznaczyło odpowiedź „źle” i bardzo źle”; - DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ OPIEKI ZDROWOTNEJ - 40% respondentów zaznaczyło odpowiedź „źle” Reasumując, kwestiami problemowymi z zakresu demografii są: ujemny przyrost naturalny, tendencja starzenia się społeczeństwa, migracje zarobkowe do większych aglomeracji. ➤ Zgodnie z oceną respondentów kluczowe dla rozwoju kapitału społecznego są: - budowa i modernizacja obiektów sportu i rekreacji - budowa nowych i modernizacja istniejących dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych Dla ankietowanych kluczowa jest również rozwój infrastruktury technicznej oraz poprawa dostępu do opieki zdrowotnej Ponad to, na terenie gminy identyfikuje się występowanie barier w dostępie do sieci internetowej.

POTENCJAŁY ROZWOJOWY	Respondenci dobrze oceniają bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy. W większości wskazują również na średnie i niskie zagrożenie wynikające z możliwości pojawienia się problemów w zakresie społecznych tj. (przestępczość, bieda, alkoholizm, narkomania czy przemoc w rodzinie). Dane statystyczne dotyczące liczby przestępstw i wykroczeń wskazują, że liczba wykroczeń sukcesywnie rośnie, liczba przestępstw natomiast od 2022 roku spada. W odniesieniu do 2019 roku liczba przestępstw zmalała o 69,01%, co pozwala na postawienie tezy o wysokim bezpieczeństwie na terenie gminy. Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2019-2024 ulegała wahaniom jednak w 2024 roku w stosunku do roku 2023 nieznacznie spadła – w przypadku liczba rodzin objętych pomocą społeczną o 97,47%, a w przypadku liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną o 91,30%, podobnie jak udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy. Należy zaznaczyć jednak, że od 2019 roku wartości te ulegają sukcesywnemu zmniejszeniu. Na obszarze gminy na dzień 31.12.2024 r. zarejestrowanych było 113 osób bezrobotnych, co stanowiło 1,12% ogółu mieszkańców gminy i 1,90% w kontekście do liczebności grupy mieszkańców w wieku produkcyjnym, co wskazuje na stosunkowo niski wskaźnik bezrobocia. ➤ Należy zaznaczyć, że gwarantem stanowiącym o integralności społeczeństwa lokalnego jest silne utożsamianie się z gminą oraz wysoka aktywność w zakresie inicjatyw oddolnych. Atuty te sprzyjają likwidacji zjawisk wykluczenia społecznego i dezintegracji. ➤ Priorytetem jest zacieśnianie więzi społecznych poprzez tworzenie miejsc sprzyjających integracji (świetlic, kawiarni), wspieranie działalności organizacji pozarządowych i dbałość o jakość czasu wolnego w kontekście tworzenia atrakcyjnego kalendarza imprez i wydarzeń kulturalno-sportowych. Niedostateczna dostępność podobnych miejsc spotkań może przyczyniać się do ograniczonego przepływu informacji i braku zaangażowania lokalnej społeczności w sprawy gminy.
PRZESTRZEŃ I FUNKCJONALNOŚĆ	
PROBLEMY I WYZWANIA	➤ Z wyników badania ankietowego wynikają deficyty w obszarze budowy chodników i ścieżek rowerowych oraz usług komunikacyjnych. Ponad 75% widzi potrzebę rozbudowy ciągów pieszo-rowerowych a 45% mieszkańców biorących udział w badaniu źle ocenia dostępność transportu publicznego. ➤ Reasumując, do głównych wyzwań, generujących niwelację barier i braków infrastrukturalnych jak również wpływających na jakość życia społeczności lokalnej, należą: - zwiększenie dostępu do usług publicznego transportu zbiorowego i wzrost bezpieczeństwa użytkowników ruchu w oparciu o rozbudowę infrastruktury okołodrogowej (chodniki, drogi, ścieżki pieszo-rowerowe,), - stałe modernizowanie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, remont szkół podstawowych, budowa publicznego żłobka co zagwarantuje lepszy dostęp do usług edukacyjnych
POTENCJAŁY ROZWOJOWY	➤ Gminę Godziesze Wielkie charakteryzuje bardzo wysoka dostępność infrastruktury wodociągowej – z sieci korzysta 94% mieszkańców gminy. ➤ Atutem jest także rozbudowana sieć dróg – łączna długość sieci dróg publicznych na terenie gminy wynosi 232,187 km charakteryzująca się wysokim standardem i gwarantująca bezpieczeństwo ruchu.
ŚRODOWISKO	

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

PROBLEMY I WYZWANIA	➤ W gminie identyfikuje się obiekty o niskiej efektywności energetycznej – dotyczy to przede wszystkim złej jakości obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych. Konieczne jest wsparcie działań z zakresu termomodernizacji i zapewnienia niezależności energetycznej gminy. ➤ Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024” wydanym w kwietniu 2025 r. obszar gminy Godziesze Wielkie znajduje się w strefie, gdzie nastąpiło przekroczenie ozonu O₃. ➤ Jako dodatkowe problemy należy wymienić brak optymalizacji systemu segregacji odpadów w celu obniżenia cen i brak gminnego wysypiska śmieci oraz potrzebę rozbudowy istniejącej oczyszczalni ścieków. ➤ Reasumując, niezbędne jest zwiększenie dbałości o środowisko w oparciu o optymalizację działań z zakresu gospodarki odpadami, izolacyjności obiektów i redukcji niskiej emisji, promocji OZE, dbałości o gospodarkę melioracyjną i powszechne edukowanie społeczności lokalne w zakresie zachowań proekologicznych.
POTENCJAŁY ROZWOJOWE	➤ Potencjał rozwojowy tkwi w atrybutach krajobrazowych, dużej lesistości oraz przebiegających przez gminę dwóch korytarzy ekologicznych. Dodatkowo w kontekście zanieczyszczenia powietrza w skali krajowej i regionalnej, obszar gminy Godziesze Wielkie charakteryzuje względnie niskie zanieczyszczenie powietrza jak również dość dobre warunki wietrzne i słoneczne pod instalacje OZE. Tworzy to potencjał rozwojowy do tworzenia miejsc agroturystyki i rozwiązań z zakresu OZE.
GOSPODARKA	
PROBLEMY I WYZWANIA	➤ 95 % ankietowanych mieszkańców ocenia atrakcyjność zatrudnienia w gminie jako niską i średnią jednocześnie 60% ankietowanych mieszkańców gminy perspektywicznie chce utożsamiać gminę jako miejscem przedsiębiorczym, atrakcyjnym dla inwestorów i oferującym atrakcyjne miejsca pracy. Nisko ocenia jest współpraca biznesu, rolnictwa z uczelniami, centrami transferu wiedzy – 40% respondentów zaznaczyło odpowiedź „źle” i bardzo źle”. Dlatego też głównym wyzwaniem jest stworzenie udogodnień dla przedsiębiorców np. poprzez doradztwo, organizację spotkań tematycznych z producentami, pomoc w nawiązaniu kooperacji i tworzeniu grup producenckich, pozyskanie inwestorów zewnętrznych (przy wsparciu istniejącego inkubatora przedsiębiorczości). ➤ Ważnym elementem jest również dywersyfikacja sektora przedsiębiorczości. Wśród nowych kierunków rozwoju respondenci wskazywali: rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej w zakresie tworzenia infrastruktury turystycznej, pomoc w różnicowaniu produkcji rolnej na terenie Gminy, wspieranie zróżnicowanego rolnictwa i zachęcenie do tworzenia bioróżnorodności upraw, przekwalifikowanie małych gospodarstw pod działy specjalne produkcji rolnej, pozyskanie kontrahentów
POTENCJAŁY ROZWOJOWE	➤ Podmiotem aktywizującym społeczność lokalną jest przynależenie gminy Godziesze Wielkie do Stowarzyszenia „LGD7-Kraina Nocy i Dni”. Aktualnie swoją działalnością LGD obejmuje teren 9 gmin położonych w obrębie powiatu kaliskiego tj.: Blizanów, Ceków Kolonia, Godziesze Wielkie, Koźminek, Lisków, Mycielin, Opatówek, Stawiszyn, Żelazków. Stowarzyszenie działa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, uwzględnia ochronę oraz promocję środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno-kulturowych, rozwój turystyki oraz popularyzację i rozwój produkcji wyrobów regionalnych. ➤ Gmina Godziesze Wielkie jest typowo rolniczą gminą, o dość silnie rozwiniętych działach specjalnych rolnictwa, w tym przede wszystkim ogrodnictwa i sadownictwa. Sąsiedztwo dużego blisko stutysięcznego miasta, jakim jest Kalisz, stanowi dla gminy bardzo korzystne położenie. Kalisz to bardzo dobry rynek zbytu dla płodów wyprodukowanych na terenie gminy. To duży ośrodek przemysłu spożywczego.

Określenie obszarów problemowych, potencjałów i wyzwań rozwojowych umożliwia zdefiniowanie podstawowych domen rozwojowych dla gminy Godziesze Wielkie:

Gmina Godziesze Wielkie jako gmina funkcjonalna

Działania w tym obszarze koncentrują się na:

- zapewnieniu dostępu do usług komunalnych dla mieszkańców gminy Godziesze Wielkie tu w szczególności dostępu do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, optymalizacji gospodarki odpadami,
- zagwarantowaniu sprawnej, zintegrowanej i funkcjonalnej sieci transportowo-komunikacyjnej w szczególności w oparciu o rozbudowę infrastruktury ciągów pieszo-rowerowych na terenie gminy,
- dbaniu o ład przestrzenny poprzez prowadzenie polityki zagospodarowania przestrzennego gminy.

Gmina Godziesze Wielkie jako miejsce wysokiego rozwoju przedsiębiorczości i kapitału społecznego

Gmina Godziesze Wielkie to gmina obywatelska, oferująca swoim mieszkańcom dostęp do usług społecznych/publicznych. Priorytetem w tym obszarze są:

- tworzenie udogodnień dla rozwoju przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej poprzez doradztwo, organizację spotkań tematycznych z producentami, pomoc w nawiązaniu kooperacji i tworzeniu grup producenckich i pozyskanie inwestorów zewnętrznych (przy wsparciu istniejącego inkubatora przedsiębiorczości),
- wspieranie dywersyfikacji sektora przedsiębiorczości, rozwoju bazy noclegowej i gastronomicznej w zakresie tworzenia infrastruktury turystycznej, pomoc w zróżnicowaniu produkcji rolnej na terenie gminy, wspieranie zróżnicowanego rolnictwa i zachęcenie do tworzenia bioróżnorodności upraw, przekwalifikowanie małych gospodarstw pod działy specjalne produkcji rolnej, pozyskanie kontrahentów,
- wspieranie inicjatyw oddolnych,
- zwiększenie dostępu do usług opieki zdrowotnej w tym specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz usług skierowanych do osób starszych i o szczególnych potrzebach,
- realizacja programów promujących zdrowie i profilaktykę zdrowotną,
- zaspokajanie potrzeb edukacyjnych w odniesieniu do infrastruktury oraz różnorodności i jakości oferty edukacyjnej i opiekuńczo-wychowawczej oferowanej przez placówki gminne,
- tworzenie i modernizacja miejsc rekreacji i sportu dla mieszkańców i przyjezdnych z założeniem promocji aktywnego i sportowego stylu życia wśród dzieci, młodzieży i dorosłych (m.in. organizacja rodzinnych imprez rekreacyjno-sportowych, współpraca z klubami sportowymi),
- zaspokajanie potrzeb kulturalnych oraz stworzenie możliwości rozwoju zainteresowań i samorealizacji mieszkańców gminy,
- niwelacja kontrastów społecznych poprzez prowadzenie działań skutecznie ograniczających zjawisko wykluczenia społecznego oraz likwidacja barier dostępu do usług i zasobów gminy dla osób ze szczególnymi potrzebami i osób wykluczonych społecznie oraz zwiększanie ich aktywności społeczno-zawodowej,
- wspieranie integracji mieszkańców gminy poprzez tworzenie i rozwój miejsc służących budowaniu więzi społecznych (świetlice, kluby spotkań) oraz wspieranie rozwoju stowarzyszeń lokalnych.

Gmina Godziesze Wielkie jako miejsce wysokiej dbałości o bezpieczeństwo i standardy środowiskowe

Kluczowymi zadaniami w tym obszarze są:

- dbałość o stan środowiska z poszanowaniem i ochroną zasobów naturalnych, w tym prowadzenie efektywnej polityki dbania o czyste powietrze i wodę (m.in. poprzez ograniczanie niskiej emisji, popularyzację OZE, propagowanie transportu niskoemisyjnego, rozbudowę sieci kanalizacyjnej),
- współpraca z gminami sąsiednimi w zakresie zwiększenia skuteczności działań dot. adaptacji do zmian klimatu – m.in. przeciwdziałanie okresowym suszom i powodziom.

3. WIZJA, MISJA, CELE STRATEGICZNE

Planując działania strategiczne mające służyć rozwojowi danej instytucji, organizacji czy w tym konkretnym przypadku jednostki samorządu terytorialnego – gminy ważne jest, aby na początku prac odpowiedzieć na pytania tj.: Dlaczego to robimy? Co chcemy osiągnąć? Jaka jest podstawowa działalność/zadanie przez nas realizowane? W oparciu o jakie wartości działamy?

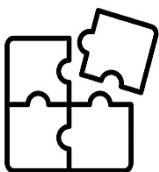
Założeniem wyjściowym jest określenie wizji rozwoju analizowanego obszaru jako pożądanego stanu gminy Godziesze Wielkie w perspektywie długookresowej. Wizja została określona w oparciu o analizę potencjału rozwojowego gminy Godziesze Wielkie.

Gmina Godziesze Wielkie jako miejsce:

- dostępne, funkcjonalne i przyjazne dla mieszkańców i inwestorów,
- o wysokim rozwoju kapitału społecznego, przedsiębiorczości i dostępności do atrakcyjnych form zatrudnienia,
- dbałości o bezpieczeństwo i standardy środowiskowe tu w szczególności w kontekście prowadzenia efektywnej polityki pro-środowiskowej.

Kolejnym elementem kształtującym określenie kierunku rozwoju jest misja. Odnosi się ona do zmiany, którą pragniemy wprowadzić i wskazuje na wartości, jakie są dla niej ważne. Sformułowanie misji, jest głównym krokiem do określenia celów rozwojowych, które pozwalają określić konkretne działania. W odniesieniu jednostek samorządu terytorialnego, definicja misji została zdefiniowana w ustawie o samorządzie gminnym, zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Uwzględniając powyższy zapis, określono misję gminy Godziesze Wielkie:

Przedsiębiorcza i atrakcyjna inwestycyjnie gmina zapewniająca stabilność ekonomiczną i wysoką jakość życia mieszkańców z zachowaniem standardów tj.:

- profesjonalizmu, współpracy zespołowej, racjonalności i efektywności podejmowanych działań,
- stałego dialogu ze społecznością lokalną oraz efektywnej polityki informacyjnej,
- wykorzystania nowoczesnych rozwiązań w procesach administracyjno-komunikacyjnych,
- konsekwencji w realizacji ustalonych celów i zamierzeń.

W ramach urzeczywistnienia założeń wizji i misji rozwoju gminy Godziesze Wielkie, opracowano model interwencji strategicznej stanowiący wypadkową działań diagnostycznych i konsultacyjnych związanych z wdrożeniem procesu partycypacji społecznej. Wyodrębnienie konkretnych celów strategicznych w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym wynika z zapisu artykułu 10e. zawartego w Ustawie z dnia 8 marca 1990 r.

Ilustracja 2: Obszary, cele strategiczne i cele operacyjne

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Tabela 2 Model operacyjny (1)

Obszar	PRZESTRZEŃ, INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO		
Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki
BEZPIECZEŃSTWO I KOMUNIKACJA	Poprawa dostępu do komunikacji zbiorowej	• Zwiększenie oferty do transportu publicznego; • Budowa park&ride.	Liczba pasażerów z terenu gminy korzystających z komunikacji zbiorowej (os) Liczba kursów przejeżdżających przez gminę (kursy) Liczba wybudowanych park&ride (szt.)
	Budowa i modernizacja dróg z infrastrukturą towarzyszącą	• Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych; • Budowa chodników dla pieszych w ciągu dróg publicznych na terenie gminy; • Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy; • Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy; • Montaż oświetlenie ulicznego na terenie gminy; • Budowa sygnalizacji świetlnej przy przejściach dla pieszych. • Modernizacja przejść dla pieszych	Długość wybudowanych dróg, ścieżek, chodników (km), Liczba nowo wybudowanej infrastruktury towarzyszącej (szt.) Liczba zmodernizowanych/ wybudowanych lamp oświetleniowych (szt.) Liczba wybudowanych/ zmodernizowanych parkingów (szt.) Liczba zmodernizowanych przejść dla pieszych (szt) Liczbę wybudowanych sygnalizacji świetlnych (szt)
	Rozwój nowoczesnej infrastruktury informatycznej	• Światłowód na terenie gminy;	Długość wybudowanego światłowodu (km).

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Obszar	PRZESTRZEŃ, INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO		
Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki
		Zasięg telefonii komórkowej 5G w całej gminie.	
	Poprawa ochrony mieszkańców, mienia i środowiska na terenie gminy	- Remont, rozbudowa, modernizacja, termomodernizacja budynków OSP na terenie gminy, - Zakup specjalistycznego wyposażenia (w tym samochody strażackie) dla OSP na terenie gminy,	Liczba wyremontowanych, rozbudowanych oraz zmodernizowanych/termomodernizowanych obiektów, Ilość zakupionego sprzętu specjalistycznego
NIEZAWODNA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	Ochrona zasobów przyrodniczych poprzez uporządkowaną gospodarkę odpadami i rolnictwo	- Zorganizowana zbiórka azbestu; - Zorganizowana zbiórka odpadów rolniczych (folia); - Zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych; - Ograniczenie negatywnych skutków chemizacji w rolnictwie wpływającej na zanieczyszczenie wód powierzchniowych.	Ilość zutylizowanego azbestu (t/rok) Redukcja zanieczyszczeń chemicznych w punktach kontrolnych cieków wodnych Ilość odpadów zbieranych w sposób selektywny (%)
	Zwiększenie dostępu do infrastruktury technicznej	- Modernizacja, przebudowa, rozbudowa i budowa sieci kanalizacyjnej; - Przebudowa, rozbudowa, budowa i modernizacja sieci wodociągowej;	Liczba mieszkańców, gospodarstw domowych przyłączonych do sieci kanalizacyjnej (os.) Długość wybudowanej/ rozbudowanej, przebudowanej/ zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (km)

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Obszar	PRZESTRZEŃ, INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO		
Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki
		• Podłączenia budynków do istniejącej sieci kanalizacyjnej; • Wymiana zbiorników bezodpływowych na przydomowe oczyszczalnie ścieków. • Budowa nowych studni, nowego odwiertu oraz stacji uzdatniania wody • Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków oraz stacji uzdatniania wody	Długość wybudowanej/ rozbudowanej, przebudowanej/ zmodernizowanej sieci wodociągowej km Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków (szt.). Liczba wybudowanych/zmodernizowanych studni/SUW (szt) Liczba wybudowanych/zmodernizowanych oczyszczalni ścieków (szt)
	Poprawa efektywności energetycznej budynków, ochrona powietrza i instalacja OZE w gminie	• Wymiana starych źródeł ciepła na nowe – ekologiczne; • Termomodernizacja budynków mieszkalnych; • Montaż odnawialnych źródeł energii na budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach mieszkalnych; • Budowa instalacji fotowoltaicznych, • Budowa magazynów energii elektrycznej, • Promowania wykorzystania odnawialnych źródeł energii.	Liczba wymienionych kotłów węglowych (szt.) Liczba docieplonych budynków (szt.) Liczba nowych instalacji OZE (szt.) Moc nowych instalacji OZE (kW)

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Obszar	PRZESTRZEŃ, INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO		
Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki
	Racjonalna polityka proekologiczna oraz przestrzenna	• Zachęcanie do zbierania wody deszczowej; • Zwiększenie retencji rolniczej poprzez powstanie nowych zbiorników na terenie gminy; • Dbłość o istniejące rowy, kanały, zbiorniki wodne, przepływające rzeki • Elektromobilność w gminie np. sieć stacji ładowania samochodów elektrycznych • Aktualizacja zapisów dokumentów planistycznych i przestrzennych.	Liczba i powierzchnia zbiorników retencyjnych (szt./ha) Długość zadbanych /oczyszczonych rowów/kanałów/cieków wodnych (km) Liczba wniosków o tzw. „dopłatę suszową” (szt.) Liczba stacji ładowania samochodów elektrycznych (szt.)
	Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej	• Realizacja programów edukacyjnych dotyczących zagospodarowania i selektywnej zbiórki odpadów; • Edukacja w zakresie zmian klimatu, OZE, suszy, retencji wody; • Imprezy o tematyce ekologicznej związane ze zmianami klimatu, odnawialnymi źródłami energii i selektywną zbiórką odpadów; • Szkolenia/seminaria dla mieszkańców.	Liczba przeprowadzonych wydarzeń proekologicznych w ciągu roku (szt.).

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Tabela 3 Model operacyjny (2)

Obszar	KAPITAŁ SPOŁECZNY		
Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki
GMINA DOBRYM MIEJSCEM DO ŻYCIA	Wysoka jakość życia i usług publicznych/społecznych	• Modernizacja ośrodka zdrowia; • Budowa domu opieki; • Remont i modernizacja placówek oświatowych; • Budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów sportowych (w tym boiska do piłki nożnej); • Budowa boiska Orlik • Budowa boisk wielofunkcyjnych przy szkołach • Budowa/utworzenie publicznego żłobka • Stworzenie miejsc pod imprezy kulturalne • Walka z patologią – aktywizacja społeczna, warsztaty i programy pomocowe	Liczba wybudowanych obiektów (szt.) Liczba wyremontowanych/zmodernizowanych obiektów (szt.) Wzrost liczby użytkowników obiektu (os.) Liczba osób objętych programami pomocowymi/warsztatami (os.)
	Poprawa estetyki i zagospodarowania przestrzeni publicznej celem podniesienia atrakcyjności życia mieszkańców	• Renowacja i rewitalizacja zabytków znajdujących się na terenie gminy; • Budowa małej architektury (np. siłowni, placów zabaw)	Liczba obiektów objętych renowacją/rewitalizacją (szt.) Powierzchnia zrewitalizowanego obszaru (ha) Liczba nowopowstałych obiektów (szt.)

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Obszar	KAPITAŁ SPOŁECZNY		
Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki
	Efektywne zarządzanie gminą	• Nowoczesny Urząd, w pełni z informatyzowany, rozwój systemu e-usług publicznych i gromadzenia danych BigData, cyberbezpieczeństwo; • Współpraca samorządu z NGO; • Tworzenie warunków do rozwoju gminy.	Liczba mieszkańców korzystających z e-usług (os.) Liczba istniejących i funkcjonujących organizacji pozarządowych (szt.) Liczba utworzonych porozumień i programów współpracy (szt.)

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Tabela 4 Model operacyjny (3)

Obszar	GOSPODARKA		
Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki
ROZWÓJ OPARTY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I NOWOCZESNYM ROLNICTWIE	Wsparcie mikro i małych przedsiębiorców, tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy w średnich firmach na terenie gminy	• Uzbrojenie terenów inwestycyjnych; • Udogodnienia dla przedsiębiorców; • Tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy w gminie;	Powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych (ha) Liczba nowopowstałych przedsiębiorstw (szt.) Liczba nowopowstałych miejsc pracy na terenie gminy (EPC)
	Promowanie lokalnych produktów, usług	• Wsparcie lokalnych produktów rolniczych, ogrodniczych i sadowniczych; • Promowanie usług świadczonych przez podmioty z terenu gminy; • Promocja turystyczna gminy.	Liczba wypromowanych produktów lokalnych (szt.) Liczba zrealizowanych akcji promocyjnych (szt.)
	Wsparcie rolnictwa w zakresie dostosowania do nowych wyzwań	• Wsparcie zmian strukturalnych, zachodzących w gospodarstwach rolnych; • Wsparcie doradcze w zakresie nowych technologii w rolnictwie; • Rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach rolnych.	Liczba zmodernizowanych gospodarstw rolnych (szt.) Liczba nowopowstałych przedsiębiorstw (szt.)

4. OBSZARY FUNKCJONALNE I OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Gmina Godziesze Wielkie zajmuje obszar 105 km², co stanowi 9% powierzchni powiatu kaliskiego. Aktualnie obowiązującym dokumentem w zakresie uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy jest dokument „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie**”, przyjętego uchwałą Nr 74/XI/99 Rady Gminy Godziesze Wielkie z dnia 29.12.1999 r. i zmienionego uchwałą:

- nr XVIII/89/08 Rady Gminy Godziesze Wielkie z dnia 28 maja 2008r. ,
- uchwałą nr XLV/221/10 Rady Gminy Godziesze Wielkie z 9 listopada 2010r.

4.1. Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie

Strategia rozwoju województwa Wielkopolskiego do 2030 jako zintegrowany dokument planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego określa ramy dla planowania przestrzennego gmin, łącząc politykę przestrzenną państwa i województwa.

Głównym założeniem Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego wraz ze zmianą modelu jest równomierny rozwój wszystkich części województwa. Dostrzeżono niedoskonałości modelu absorpcyjno-dyfuzyjnego, który w przypadku mniejszych gmin niestety nie dawał efektu dyfuzji z największych ośrodków i aglomeracji. Obecny model wskazuje na wiele więcej obszarów problemowych i konieczność zastosowania indywidualnych instrumentów wsparcia, innych dla biegunów wzrostu, innych dla obszarów problemowych. Jednocześnie wskazuje się i podkreśla rolę wzajemnych, korzystnych relacji między gminami, powiatami, wymienionymi obszarami. Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 stara się wspierać kluczowe potencjały województwa i kreować wzrost gospodarczo-społeczny, jednocześnie wspierając obszary problemowe. Przy analizie porównawczej Strategii z poziomu województwa w odniesieniu do strategii Gminy Koźminek szczególnie należy zwrócić uwagę na planowane działania rozwojowe na terenie Wielkopolski.

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku obejmuje 4 ważne cele strategiczne: wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców, rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu, rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski, wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Założenia przedmiotowego dokumentu są spójne z celami określonymi w *Strategii rozwoju województwa Wielkopolskiego do 2030* jak również z założeniami z *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+*

4.2. Model funkcjonalno-przestrzenny gminy

Określenie polityki przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego wymaga sformułowania modelu rozwoju przestrzennego. Założeniem modelu jest wskazanie optymalnej formy organizacji przestrzeni województwa. Model rozwoju przestrzennego z założenia określa podstawowe elementy sieci osadniczej, strefy funkcjonalno-przestrzenne oraz główne powiązania, które mają stanowić determinanty rozwoju jednostki terytorialnej. Całość ma prowadzić do zrównoważonego rozwoju. Dokument Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska 2020+, przyjmuje funkcjonalny model rozwoju regionu w oparciu o trzy następujące założenia:

- system osadniczy, na którego składają się jego elementy w postaci ośrodków miejskich o zróżnicowanej hierarchii. Najbliższym dużym ośrodkiem miejskim dla Gminy Godziesze Wielkie jest Kalisz, który zdefiniowany jest jako miejski ośrodek regionalny wraz z Ostrowem Wielkopolskim. Zakłada się, że rolę biegunów wzrostu pełnić będą największe miasta regionu i ich najbliższe otoczenie,

- strefy zróżnicowanej polityki przestrzennej – w przestrzeni województwa wskazuje się następujące strefy zróżnicowanej polityki przestrzennej:
- 1) strefę wysokiej intensywności procesów osadniczych,
 - 2) strefę średniej intensywności procesów osadniczych,
 - 3) strefę niskiej intensywności procesów osadniczych,
 - 4) strefę zielonych pierścieni,
 - 5) strefę intensywniej gospodarki rolnej,
 - 6) strefę przemysłu paliwowo-energetycznego,
 - 7) strefę równoważenia potencjału przyrodniczego i społeczno-gospodarczego,
 - 8) system przyrodniczy.

Dla poszczególnych stref określone zostały preferowane kierunki zagospodarowania przestrzennego, uwzględniające zasoby i walory społeczno-gospodarcze i środowiskowe oraz zachodzące procesy rozwoju,

- powiązania, czyli relacje między poszczególnymi elementami. Rozwój regionu ma być zapewniony poprzez dobrze zaplanowany i rozwinięty system komunikacyjny, a także innowacyjną infrastrukturę techniczną.

W granicach obszaru aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej znalazło się 21 gmin, w tym:

- 2 gminy miejskie: Kalisz i Ostrów Wielkopolski,
- 6 gmin miejsko-wiejskie: Koźminek, Nowe Skalmierzyce, Odolanów, Opatówek, Raszków, Stawiszyn,
- 13 gmin wiejskich: Blizanów, Brzeziny, Ceków-Kolonia, Godziesze Wielkie, Gołuchów, Lisków, Mycielin, Ostrów Wielkopolski, Przygodzice, Sieroszewice, Sośnie, Szczytniki i Żelazków

Kluczowym celem rozwoju przestrzennego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej będzie osiągnięcie wysokiego poziomu spójności, konkurencyjności i dostępności obszaru, służącego podnoszeniu jakości życia mieszkańców, poprzez kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, z podkreśleniem jej rozpoznawalności w przestrzeni regionu i kraju.

Dla realizacji celu kluczowego zdefiniowano następujące cele polityki przestrzennej:

Cel 1. Kształtowanie efektywnej struktury sieci osadniczej

Cel 2. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej

Cel 3. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska

Cel 4. Ochrona i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego

Cel 5. Wykorzystanie i wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego

Cel 6. Rozwój systemów infrastruktury technicznej

Agglomeracja Kalisko-Ostrowska (AKO) to dwubiegunowy układ miejski wraz z otaczającymi gminami, położony w południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego. Obszar zajmuje 8,5% powierzchni województwa, którą zamieszkuje ponad 10% mieszkańców Wielkopolski.

Dwa główne ośrodki obszaru: Kalisz i Ostrów Wielkopolski, to miasta o charakterze usługowym i przemysłowym, skupiające szereg funkcji wyższego rzędu, m.in. z zakresu nauki i szkolnictwa wyższego, ochrony zdrowia, kultury, biznesu czy handlu. Obszar łączy ze stolicą regionu funkcje administracyjne, społeczne i gospodarcze, także o charakterze funkcji metropolitalnych. Zespół miast Kalisza i Ostrowa Wielkopolskiego stanowi najważniejszy ośrodek gospodarczy, kulturalny, turystyczny, administracyjny czy edukacyjny na obszarze południowej Wielkopolski.

Obszar gminy położony jest w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Niż Środkowopolski i makroregionie Nizina Południowowielkopolska 318.1-2 oraz mezoregionach: Wysoczyzna Kaliska 318.12 i Kotlina Grabowska 318.21 (południowa niewielka część gminy).

Teren gminy Godziesze Wielkie obejmuje część południową Wzgórz Opatowsko – Malanowskich (złodowacenie środkowopolskie) i na południu niewielką część Kotliny Grabowskiej.

Gmina Godziesze Wielkie znajduje się w obszarze dorzecza Odry w regionie wodnym Warty. Region wodny Warty zajmuje powierzchnię około 37 173 km². Obejmuje zlewnię Warty od źródeł po ujście do Odry w okolicach Kostrzyna. Warta jest najdłuższym dopływem Odry o długości 808,2 km.

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Gmina położona jest w zlewni rzeki Swędrni. Gmina zajmuje obszar 105 km², co stanowi 9,1% powierzchni powiatu kaliskiego.

W przypadku Gminy Godziesze Wielkie, najważniejszą rolę odgrywają powiązania o znaczeniu regionalnym z miastem Kalisz.

Gmina wg modelu objęta jest strefą średniej i niskiej intensywności procesów osadniczych. Strefa średnia to obszar przylegający do miasta Kalisza. Kierunkiem wyznaczonym w PZPWW Wielkopolska 2020 + dla strefy średniej jest przede wszystkim zapewnienie równowagi pomiędzy potrzebami rozwoju i ochrony rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz integracji funkcjonalno-przestrzennej. Oznacza to:

- 1) dostosowanie nowych terenów inwestycyjnych do potrzeb i możliwości rozwoju poszczególnych obszarów,
- 2) ochronę terenów cennych przyrodniczo i kulturowo,
- 3) eliminowanie lub minimalizowanie konfliktów przestrzennych,
- 4) zwiększenie dostępności komunikacyjnej obszarów położonych wokół ośrodków miejskich,
- 5) poprawę warunków mieszkaniowych,
- 6) tworzenie przestrzeni publicznych.

Wskazuje się, aby dla terenów leżących w zasięgu miast powiatowych dominującą funkcją nadal było rolnictwo, mimo swojego potencjału rozwojowego dla zróżnicowanych form działalności gospodarczych, ze względu na sąsiedztwo biegunów wzrostu. Rekomendowane jest to zwłaszcza dla obszarów, charakteryzujących się najbardziej korzystnymi uwarunkowaniami przyrodniczym, glebowymi.

Gmina w części która jest, objęta strefą niskiej intensywności osadniczej, dla której proponuje się następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- 1) stymulowanie rozwoju gospodarczego, opartego na lokalnym potencjale istniejących podmiotów oraz rozwoju rolniczych i pozarolniczych działalności gospodarczych
- 2) zwiększenie dostępności komunikacyjnej obszarów,
- 3) ochronę terenów cennych przyrodniczo i kulturowo,
- 4) zwiększenie dostępności infrastruktury społecznej i poprawę jej wyposażenia,
- 5) rozwój odnawialnych źródeł energii.

Tereny Gminy Godziesze Wielkie położone w części w obu strefach, wymagają wsparcia rozwoju rolniczej i pozarolniczej działalności produkcyjnej i usługowej, aktywizacji lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego, z wykorzystaniem zewnętrznych czynników rozwojowych.

Ponadto, model rozwoju przestrzennego Wielkopolski zakłada otoczenie Kalisza tzw. strefami zielonych pierścieni. Bliskie sąsiedztwo Gminy z Kaliszem powoduje, że strefa ta również w części północno-zachodniej obejmuje Gminę. Dla strefy tej proponuje się kształtowanie prawidłowych relacji, pomiędzy terenami zurbanizowanymi a krajobrazem otwartym poprzez m.in. ograniczanie przekształcania terenów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, ograniczanie rozwoju zabudowy poza obszarami istniejących miejscowości, a więc zapobieganie rozproszonemu zabudowy, zachowanie obszarów wolnych od zabudowy stanowiących naturalne, powiązane ze sobą struktury przyrodnicze.

Cały obszar Gminy, to także strefa o nazwie system przyrodniczy. W celu jego prawidłowego działania należy uwzględnić przedsięwzięcia z zakresu ochrony i kształtowania poszczególnych zasobów środowiska przyrodniczego: form ochrony przyrody oraz różnorodności biologicznej i krajobrazowej, wód, lasów, powierzchni ziemi, złóż kopalin, a także przeciwdziałania zagrożeniom środowiska i ich skutkom oraz poprawy jakości środowiska. Jest to niezwykle ważne, szczególnie dla gmin, gdzie wiodącą funkcją jest rolnictwo. Ochrona gleb, ochrona lasów i zalesianie, zapobieganie suszom rolniczym, a także ochrona wód, to priorytetowe działania dla Gminy Godziesze Wielkie

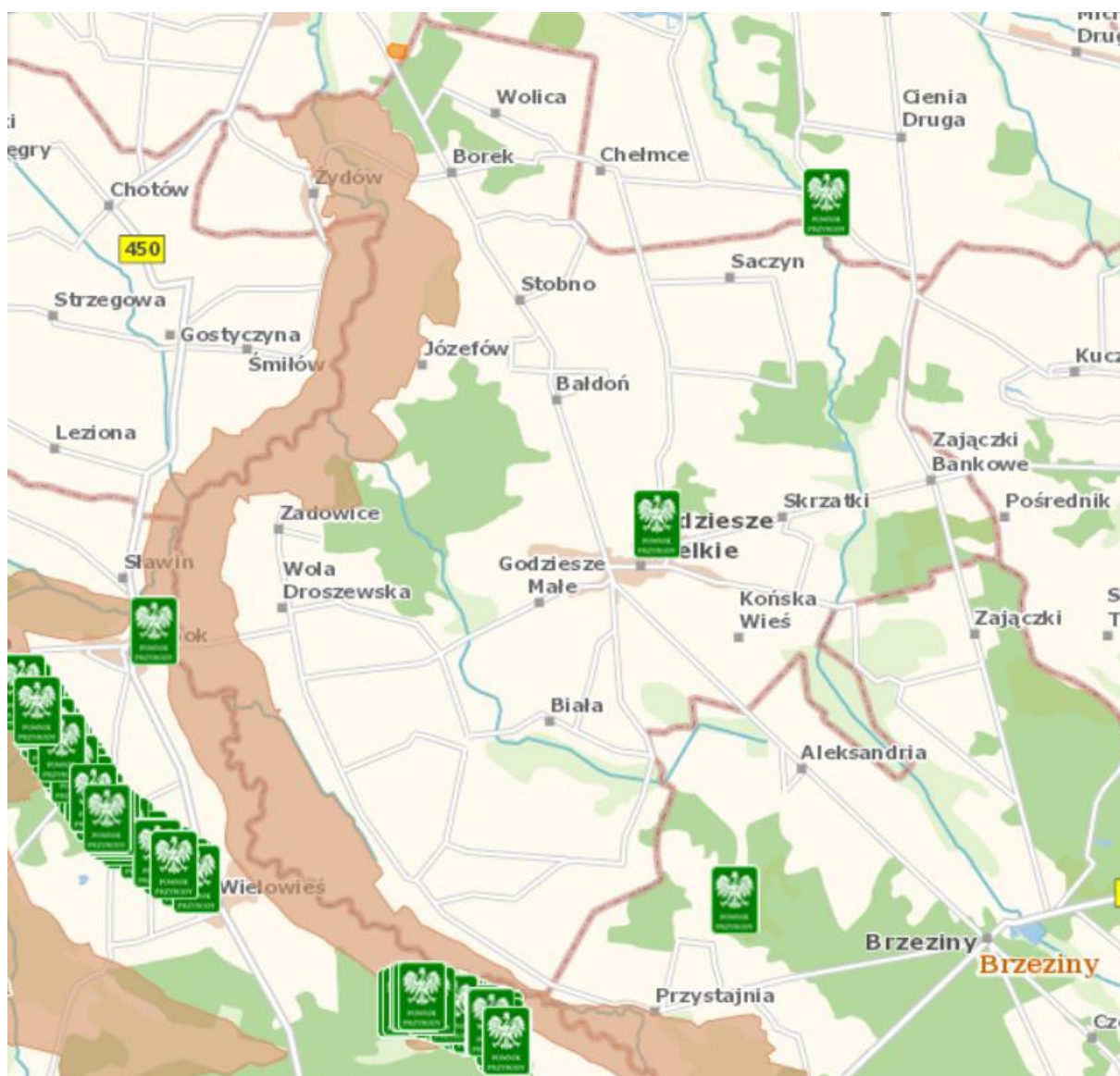
Na terenie opracowania występują zarówno punktowe jak i obszarowe formy ochrony przyrody. Spośród obszarowych form ochrony przyrody na terenie gminy Godziesze Wielkie występuje obszar chronionego krajobrazu Dolina Rzeki Prośny (wzdłuż jej zachodniej granicy), który został powołany

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Rozporządzeniem nr 65 Wojewody Kaliskiego z dnia 20 grudnia 1996 roku w sprawie ustalenia obszaru chronionego krajobrazu "Dolina rzeki Prosny" (Dz. Urz. Woj. Kal. z 1997 r. Nr 1, poz. 1). Dnia 16 lipca 2019 r. weszła w życie Uchwała Nr IX/164/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Prosny na terenie województwa wielkopolskiego. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 10 602,40 ha i jest położona na terenie gmin: Brzeziny 810,41 ha, Doruchów 637,65 ha, Grabów nad Prosną 1 679,96 ha, **Godziesze Wielkie 1 596,63 ha**, Kraszewice 58,39 ha, Łęka Opatowska 2 145,63 ha, Nowe Skalmierzyce 292,43 ha, Sieroszewice 3 381,3 ha. Obszar powołano w celu ochrony wartości przyrodniczych, kulturowych oraz zasobów wodnych i walorów rekreacyjnych. Szczególny walor krajobrazowy nadają Prośnie, powtarzające się regularnie, występujące na przemian brzegi wklęsłe i wypukłe. Skarpy przybrzeżne koryta rzeki porastają łęgi zboczowe oraz zarośla wiklinowe. W części przybrzeżnej oraz w starorzeczach doliny Prosny występuje około 50 różnego typu naturalnych zbiorowisk roślinnych. Na terenie tym spotkać można wiele roślin chronionych, w tym takich jak: grzybienie białe, grązel żółty, kruszyna pospolita. Swoje miejsca lęgowe mają tu chronione gatunki ptaków – m.in. gołąbkarz, łabędź niemy, błotniak stawowy, czajka, dudek i kobuz. Do najcenniejszych elementów obszaru należą: różnorodność zbiorowisk przyrodniczych, stanowiska gatunków chronionych, pomniki przyrody, zabytki architektury, miejsca atrakcyjne turystycznie i krajobrazowo. Poniższa mapa przedstawia lokalizację gminy względem ww.

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Mapa 1 Lokalizacja obszarów cennych przyrodniczo na terenie gminy Godziesze Wielkie

źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

Gmina Godziesze Wielkie to gmina o dominującej funkcji rolniczej. Sieć osadniczą gminy Godziesze Wielkie tworzą 25 wsie sołeckie, siedzibą gminy i urzędu są Godziesze Wielkie. Powierzchnia gminy obejmuje 10.510 ha a rozciągłość gminy z zachodu na wschód wynosi ca 12,3 km, a z południa na północ ca 14,7 km. Przestrzeń gminy Godziesze Wielkie stanowią następujące główne rodzaje użytkowania terenu:

- tereny zwartej zabudowy poszczególnych wsi gminy,
- powstające tereny działalności gospodarczej, skoncentrowane w rejonie drogi powiatowej, jak i rozproszone w poszczególnych miejscowościach,
- strefa upraw z pojedynczymi pojawiającymi się zabudowaniami najczęściej o charakterze zabudowy zagrodowej,
- tereny kompleksów leśnych, położone w północnej, zachodniej i wschodniej części gminy o łącznej powierzchni 1 599,39 ha.

Na terenie gminy Godziesze Wielkie istnieje wyłącznie sieć komunikacyjna drogowa (kolej nie przebiega przez teren gminy).

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Na obszarze gminy znajdują się obiekty dawnej architektury drewnianej takiej jak wiejskie chaty, domy kryte strzechą czy obory oraz zabytki sakralne w tym m.in. kościół parafialny pw. św. Bartłomieja w Godzieszach Wielkich.

Tabela 5: Wykaz zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków, oprac. na podstawie danych wewnętrznych gminy Godziesze Wielkie

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr decyzji	Data wpisu do rejestru
1.	Godziesze Wielkie	Kościół parafialny	590/A	04.06.1954
2.	Godziesze Wielkie	Dzwonnica	221/A	01.02.1969
3.	Godziesze Wielkie	Wyposażenie kościoła parafialnego pw. św. Bartłomieja Ap.	45/Wlkp.	22.01.2003
4.	Godziesze Wielkie	Spichlerz (przeniesiony do skansenu w Lednogórze)	600/A	16.10.1969
5.	Józefów	Grodzisko wczesnośredniowieczne	460/A	02.02.1985
6.	Stobno	Osada kultury łużyckiej	85/Wlkp	06.03.2002
7.	Żydów	Dwór	503/A	26.08.1988
8.	Żydów	Spichlerz	503/A	26.08.1988
9.	Żydów	Stodoła	503/A	26.08.1988
10.	Żydów	Park	534/A	25.07.1990

Teren gminy Godziesze Wielkie obejmuje część południową Wzgórz Opatowsko-Malanowskich i na południu część Kotliny Grabowskiej. Wzgórza Opatowsko-Malanowskie tworzą przebiegający południkowo Wał Chełmce-Godziesze wznoszący się na wysokość 60-70 m powyżej otaczających go dolin i stanowiący dział wodny pomiędzy rzeką Prosną a Pokrzywnicą. Wysokości bezwzględne na terenie gminy kształtują się na poziomie 105 m. n.p.m. w dolinie Prosną do 175 m. n.p.m. w obrębie Wzgórz. Na terenie gminy występują takie formy antropogeniczne powstałe w wyniku działalności człowieka. Są to formy wklęsłe powstałe po eksploatacji kruszywa. Odkrywki złoża Borek, Borek II i Saczyn oraz Stobno I po wyeksploatowaniu zostały już zrehabilitowane. Obserwuje się wiele odkrywek po nielegalnej eksploatacji kruszywa przez miejscową ludność w różnych częściach gminy.

Przez gminę przebiega z północy na południowy wschód droga powiatowa nr Z 6232P z Kalisza poprzez Godziesze do Brzezin. Pozostałe drogi powiatowe to:

Nr Z 4630P Żydów – Porwity

Nr Z 5312P Wola Droszewska – Godziesze Małe

Nr L 4627P Wolica Las- Wolica

Nr L 4631P Godziesze Małe- Brzeziny

Nr L 4632P Wola Droszewska rondo- Brzeziny.

Nr L 5305P Żydów (gr. powiatu) – Żydów (do skrzyżowania z drogą nr 4630P)

Sieć dróg uzupełniają drogi gminne.

Użytki rolne zajmują 76,0% powierzchni gminy, lasy i grunty zadrzewione 9,7%, grunty pozostałe 13,8%, nieużytki 0,5 % (2024 rok). Wśród użytków rolnych w 2024 roku grunty orne stanowiły 82%, pastwiska trwałe – 8,0%, łąki trwałe – 9.3%, sady – 0,7%. (dane Urzędu Gminy).

Na terenie gminy znajdują się linie elektroenergetyczne napowietrzne i kablowe średniego napięcia SN15 kV i napowietrzne i kablowe niskiego napięcia nn 0,4kV oraz stacje transformatorowe SN/nn. Przez północną część gminy przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 KV.

W gminie Godziesze Wielkie zgazyfikowana jest tylko część jednej miejscowości Wolica.

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

W gminie prowadzi się selektywną zbiórkę odpadów, zorganizowany wywóz przez koncesjonowanych do miejsc odzysku i unieszkodliwiania poza teren gminy do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych „Orli Staw” w Prażuchach Nowych.

Na terenie gminy Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych znajduje się w Saczynie na działce nr ewid. 511.

Gmina Godziesze Wielkie znajduje się w obszarze dorzecza Odry w regionie wodnym Warty. Gmina położona jest w zlewni Prosny, która wraz z Pokrzywnicą i Kiełbaśnicą (prawy dopływ Prosny) tworzy główną sieć hydrograficzną. Długość cieków podstawowych wynosi 48,8 km z czego na Prosnę przypada 23,5 km. Generalnie cały system hydrograficzny skierowany jest w kierunku północnym. Odnosząc się do obszaru terytorialnego PGW WP RZGW w Poznaniu związanego z regionem wodnym Warty przynależnym do obszaru dorzecza Odry, zgodnie z obowiązującą II aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r., poz. 335) na terenie Gminy Godziesze Wielkie zlokalizowane są jednolite części wód powierzchniowych rzecznych tj.: Kiełbaśnica, Trojanówka od Pokrzywnicy do ujścia, Lipówka, Pokrzywnica, Prosna od Ołoboku do Dopływu z Piątka Małego, Prosna od Strugi Kraszewickiej do Ołoboku. W oparciu o obowiązujący Plan dla obszaru dorzecza Odry w regionie wodnym Warty wszystkie jednolite części wód powierzchniowych rzecznych charakteryzuje zły stan wód, w związku z czym są one zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Wszystkie jednolite rzecze posiadają odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Dla wszystkich jednolitych ustalono odstępstwa z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na odroczeniu w czasie terminu osiągnięcia celów środowiskowych oraz z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na złagodzeniu celów środowiskowych. Z terenem gminy nie są związane jednolite części wód powierzchniowych jeziornych.

Na podstawie map zagrożenia powodziowego udostępnionych na stronie internetowej <http://mapy.isok.gov.pl/>, obszar gminy Godziesze Wielkie znajduje się w zasięgu zagrożenia powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącymi 1%.

W odniesieniu do poszczególnych typów suszy gmina Godziesze Wielkie jest:

- umiarkowanie zagrożona suszą atmosferyczną,
- umiarkowanie zagrożona suszą rolniczą,
- umiarkowanie zagrożona suszą hydrologiczną,
- umiarkowanie zagrożona suszą hydrogeologiczną¹.

Poniższa tabela przedstawia jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) oraz części wód podziemnych (JCWPd) znajdujące się na obszarze gminy².

¹ Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gppss, wizualizację graficzną – mapy JCW przedstawiono w Załączniku nr 2 „Planowanie w gospodarowaniu wodami”

² Ibidem

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

Tabela 6: Charakterystyka JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Godziesze Wielkie, źródło: Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,

Nazwa/numer	Kod	Typ	Dorzecze/region wodny	Status	Stan	Cele środowiskowe
JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH						
JCWP Kiełbaśnica	RW60001518456	P_org- Potok lub struga w dolinie o dużym udziale torfowisk	Obszar dorzecza Odry, region wodny Warty	Silnie zmieniona część wód	Umiarkowany potencjał ekologiczny. Stan chemiczny: poniżej dobrego. Stan (ogólny): zły stan wód.	Dobry potencjał ekologiczny. Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo (g, h, i) perylen(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników- stan dobry
JCWP Trojanówka od Pokrzywnicy do ujścia	RW600010184699	PNp- Potok lub strumień nizinny piaszczysty	Obszar dorzecza Odry, region wodny Warty	Silnie zmieniona część wód	Umiarkowany potencjał ekologiczny. Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny BZT5, OWO, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, makrofity, makrobezkręgowce Stan chemiczny poniżej dobrego. Wskaźniki determinujące stan chemiczny benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo (g, h, i) perylen; bromowane difenyletery, heptachlor Stan (ogólny) zły.	Umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, fosforany, IO, MIR]; pozostałe wskaźniki- II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D. Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo (g, h, i) perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników- stan dobry.
JCWP Lipówka	RW60000918452	PNp- Potok lub strumień nizinny piaszczysty	Obszar dorzecza Odry, region wodny Warty	Naturalna część wód	Umiarkowany stan ekologiczny. Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny przewodność, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor	Umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO]; pozostałe wskaźniki- II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

					ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos. Stan chemiczny: brak danych. Wskaźniki determinujące stan chemiczny nie dotyczy Stan (ogólny) zły stan wód.	ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D. Dobry stan chemiczny.
JCWP Pokrzywnica	RW600016184689	Rz_org- Rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk	Obszar dorzecza Odry, region wodny Warty	Naturalna część wód	Słaby stan ekologiczny Stan chemiczny poniżej dobrego Stan (ogólny): zły stan wód	Umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki- II klasa jakości) Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo (g, h, i) perylen(w), fluoranten(w), rtęć(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników- stan dobry
JCWP Prosna od Ołoboku do Dopływu z Piątka Małego	RW600011184933	RzN- Rzeka nizinna	Obszar dorzecza Odry, region wodny Warty	Silnie zmieniona część wód	Umiarkowany potencjał ekologiczny Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny BZT5, azot ogólny, azot azotanowy; makrofity. Stan chemiczny poniżej dobrego. Wskaźniki determinujące stan chemiczny benzo(a)piren, benzo (g, h, i) perylen, fluoranten; nie dotyczy Stan (ogólny): zły stan wód.	Umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, MIR]; pozostałe wskaźniki- II klasa jakości). Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo (g, h, i) perylen(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników- stan dobry.
JCWP Prosna od Strugi Kraszewickiej do Ołoboku	RW600011184399	RzN- Rzeka nizinna	Obszar dorzecza Odry, region wodny Warty	Naturalna część wód	Umiarkowany stan ekologiczny. Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	Umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny]; pozostałe wskaźniki- II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

					azot ogólny, azot azotanowy; nie dotyczy Stan chemiczny: brak danych. Wskaźniki determinujące stan chemiczny: nie dotyczy. Stan (ogólny): zły stan wód.	dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D. Dobry stan chemiczny.
JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH						
JCWpd 81	GW600081	Wody podziemne	Obszar dorzecza Odry, region wodny Warty	Jednolita część wód podziemnych	Stan chemiczny dobry Stan ilościowy dobry Stan JCWPd dobry	Dobry stan chemiczny Dobry stan ilościowy

<http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

4.3. Obszary strategicznej interwencji

Obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań Gmina Godziesze Wielkie położona jest w obrębie wydzielonych obszarów specjalnych, które zostały wyznaczone w strategicznych i planistycznych dokumentach krajowych i wojewódzkich.

W dokumencie, w nawiązaniu do PZPWW Wielkopolska 2020+, wyodrębniono obszary strategicznej interwencji. Są to obszary o najintensywniejszej sile oddziaływania miast na otoczenie, w których obserwować można wyraźne powiązania funkcjonalno-przestrzenne. Gmina Godziesze Wielkie należy do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Regionalnego Aglomeracja Kalisko-Ostrowska (MOF AKO). Wsparcie MOF AKO służy wzmocnieniu konkurencyjności gmin i ich zdolności do rozprzestrzeniania czynników rozwojowych, na sąsiednie obszary zurbanizowane oraz te o funkcjach rolniczych. Oddziałuje na wszystkie części województwa i stymuluje rozwój całej Wielkopolski, a także wpływa stabilizująco na strukturę osadniczą regionu. Wskazuje się na problemy rozwojowe stanowiące niekorzystne trendy demograficzne, związane ze starzeniem się społeczeństwa. W dokumencie wymienia się także zróżnicowany poziom rozwoju, w poszczególnych gminach Aglomeracji oraz niewystarczający dostęp gospodarstw domowych, do infrastruktury wodnej i kanalizacyjnej. Kluczowymi kierunkami działań wskazanymi w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. dla Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej są:

- 1) wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,
- 2) rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,
- 3) rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
- 4) wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Do najistotniejszych potencjałów rozwojowych Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej zaliczono zasoby wynikające ze sfery gospodarczej i społecznej, w tym w szczególności miejsca koncentracji aktywności gospodarczej, istniejącą strukturę sektorów gospodarczych, miejsca lokalizacji największych pracodawców oraz usług specjalistycznych i usług wyższego rzędu. Ze względu na charakter obszaru za istotny czynnik uznano także specjalistyczną działalność rolniczą oraz zasoby ludzkie. Ważny potencjał dla rozwoju stanowią zasoby środowiska przyrodniczego, w tym przede wszystkim wody powierzchniowe, ekosystemy leśne i łąkowe, jak również obszary o najwyższej wartości dla produkcji rolnej. Istotnym elementem są ponadto złoża gazu ziemnego i kopalin skalnych, które determinują rozwój określonych rodzajów działalności związanych ściśle z gospodarką surowcową, leśną czy rolniczą oraz pośrednio wpływają na możliwości rozwojowe innych dziedzin. Istotne znaczenie dla rozwoju obszaru mają także zasoby środowiska kulturowego i elementy zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego. Wśród nich wskazać należy przede wszystkim obszary i obiekty o najwyższej wartości kulturowej i miejsca organizacji imprez kulturalnych, obiekty sportowo-rekreacyjne oraz bazę noclegową. Strategiczne znaczenie dla rozwoju obszaru mają również istniejące i planowane elementy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, które w dużej mierze zdecydują o rozwoju wszelkich dziedzin działalności gospodarczej, wpłyną na poprawę warunków życia, a tym samym podniosą atrakcyjność inwestycyjną Aglomeracji.

Wyróżnione zasoby, które stanowią potencjał rozwojowy Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej, charakteryzują się zróżnicowanym zasięgiem oddziaływania i wieloaspektowymi możliwościami ich wykorzystania.

W granicach obszaru znalazło się 21 gmin, w tym:

- 2 gminy miejskie: Kalisz i Ostrów Wielkopolski,
- 5 gmin miejsko-wiejskie: Nowe Skalmierzyce, Odolanów, Opatówek, Raszków, Stawiszyn,
- 14 gmin wiejskich: Blizanów, Brzeziny, Ceków-Kolonia, **Godziesze Wielkie**, Gołuchów, Lisków, Mycielin, Ostrów Wielkopolski, Przygodzice, Sieroszewice, Sośnie, Szczytniki i Żelazków

Kluczowym celem rozwoju przestrzennego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej będzie osiągnięcie wysokiego poziomu spójności, konkurencyjności i dostępności obszaru, służącego podnoszeniu jakości

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

życia mieszkańców, poprzez kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, z podkreśleniem jej rozpoznawalności w przestrzeni regionu i kraju.

Dla realizacji celu kluczowego zdefiniowano następujące cele polityki przestrzennej:

- Cel 1. Kształtowanie efektywnej struktury sieci osadniczej
- Cel 2. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej
- Cel 3. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska
- Cel 4. Ochrona i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego
- Cel 5. Wykorzystanie i wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego
- Cel 6. Rozwój systemów infrastruktury technicznej

Na szczeblu lokalnym najważniejszym dokumentem kształtowania zagospodarowania przestrzennego jest **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie**, przyjętego uchwałą Nr 74/XI/99 Rady Gminy Godziesze Wielkie z dnia 29.12.1999 r. i zmienionego uchwałą:

- nr XVIII/89/08 Rady Gminy Godziesze Wielkie z dnia 28 maja 2008r. ,
- uchwałą nr XLV/221/10 Rady Gminy Godziesze Wielkie z 9 listopada 2010r.

W trakcie prac jest opracowanie planu ogólnego gminy

Na terenie gminy zostało uchwalonych 14 planów miejscowych.

1. Uchwała Nr 151/XXVII/2001 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 16 listopada 2001 r. w sprawie zatwierdzenia „zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Godziesze Wielkie – wieś Stobno”
2. Uchwała Nr 152/XXVII/2001 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 16 listopada 2001 r. w sprawie zatwierdzenia „zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Godziesze Wielkie – wieś Borek”
3. Uchwała Nr 153/XXVII/2001 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 16 listopada 2001 r. w sprawie zatwierdzenia „zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Godziesze Wielkie – wieś Borek”
4. Uchwała Nr XI/44/2003 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie – wsie Borek, Kakawa Kolonia, Stobno VI-VII i Wolica
5. Uchwała Nr XI/45/2003 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie – wieś Borek (działki nr 86/1, 86/2, 110, 223/4, 228/6, 228/7, 228/8, 228/9, 228/10, 260/3, 278/3 i 285/1)
6. Uchwała Nr XI/46/2003 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie – wieś Borek (działki nr 260/2, 265, 267, 268 i 348)
7. Uchwała Nr XI/47/2003 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie – wieś Józefów (działki nr 302, 355, 356)
8. Uchwała Nr XI/48/2003 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie – wieś Końska Wieś
9. Uchwała Nr XI/49/2003 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie – wieś Krzemionka
10. Uchwała Nr XI/50/2003 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie – wsie Borek, Godziesze Małe, Saczyn, Stobno, Stobno VI-VII i Wolica

11. Uchwała Nr XI/51/2003 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie – wieś Wolica (działki nr 174/2, 287/3, 305, 341, 342, 348/1, 348/2, 421, 422, 488/2 i 489/1)
12. Uchwała Nr XI/52/2003 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie – wieś Wolica (działki nr 478/1, 479/1, 479/2, 481, 482/1, 483, 484/1, 485)
13. Uchwała Nr XI/53/2003 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie – wieś Wolica (działki nr 1/8, 59, 60, 204, 234, 235, 445/4 i 445/5)
14. Uchwała Nr XI/54/2003 Rady Gminy w Godzieszach Wielkich z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie – wieś Stobno Wieś (działki nr 301/1, 301/2, 301/3, 301/4, 301/5, 301/6, 301/7 i 301/8)

Dominującą funkcją gminy jest zdecydowanie rolnictwo. Charakteryzują je przede wszystkim małoobszarowe gospodarstwa, w większości rozdrobnione. Produktem lokalnym rolnictwa są przede wszystkim produkty pochodzące z upraw warzywnych, ogrodniczych i sadowniczych. W Studium podkreśla się zróżnicowane warunki do rozwoju rolnictwa związane z jakością gleb. W części gminy są dobre warunki do rozwoju rolnictwa, co uwarunkowane jest naturalnie przez występujące tam dobrej klasy gleby.

Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczące:

a) zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu,

1. dbałość i zachowanie istniejących form zagospodarowania przyrodniczego i obszarów cennych przyrodniczo w tym obszarów Natura 2000;
2. zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, Ochrona konserwatorska i renowacja zabytków oraz ich eksploatacja w sposób zrównoważony, umożliwiający zachowanie i utrzymanie zabytku;
3. Kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej.
 - Przewiduje się rozwój zabudowy mieszkaniowej, zwłaszcza po północnej stronie gminy, w związku z napływem mieszkańców przenoszących się z Kalisza.
 - Spod zabudowy należy wyłączyć tereny położone w dolinach rzek ze względu na niekorzystne warunki gruntowo – wodne, zagrożenie powodziowe, zagrożenie podtopieniami i funkcje ekologiczne, klimatyczne i wentylacyjne. Doliny rzek wraz z lasami i łąkami i pastwiskami stanowią najcenniejsze przyrodniczo obszary gminy.
 - Na obszarach wysoczyznowych i wyższych terasach akumulacyjnych można wprowadzić zabudowę ze względu na korzystne warunki gruntowo – wodne, głębokie zaleganie wody gruntowej (poniżej 2 m), korzystne warunki klimatyczne – zdrowotne. Wskazany jest rozwój zabudowy mieszkaniowej i jej koncentracja na terenach już zainwestowanych i w pobliżu, co ochroni rolniczą przestrzeń produkcyjną przed zmianą przeznaczenia gruntów wysokich klas bonitacyjnych na cele nierolnicze a także przed chaotycznym zainwestowaniem.
 - Na planowanych działkach wyznaczanych w planach należy ustalać możliwie duży udział powierzchni biologicznie czynnej, chociażby w postaci roślinności trawiastej, co najmniej 30%. Wskazane są zadrzewienia i zakrzaczenia.
 - W zakresie ochrony powietrza wskazane jest dalsze zastępowanie kotłów węglowych instalacjami ogrzewanymi nośnikami energii charakteryzującymi się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi np. gaz, olej, energia elektryczna, w tym również pochodzących ze źródeł odnawialnych. W przypadku stosowania paliw stałych konieczne jest instalowanie wysokosprawnych kotłów grzewczych.

- Wprowadzanie pasów zieleni przydrożnej wzdłuż dróg, szczególnie dróg powiatowych, w celu ochrony klimatu akustycznego i ochrony przed zanieczyszczeniami komunikacyjnymi. Najkorzystniejszym z punktu widzenia ochrony środowiska i zdrowia ludzi jest kształtowanie ciągów zieleni izolacyjnej o zróżnicowanej wysokości, różnym zwarcu i zróżnicowanym składzie gatunkowym i w miarę możliwości jak najszerzych.
- 4. zasad lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130), Nowe strefy usługowe wprowadzono wyłącznie w punktach centralnych miejscowości, przy skrzyżowaniach dróg, w pasach dróg głównych, jako uzupełnienie istniejącego, lub planowanego zainwestowania.
- 5. zasad lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego, umieszczenie odpowiednich zapisów i aktualizacja kompleksowych dokumentów planistycznych w postaci studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym w zakresie zapewnienia spójności z dokumentami na szczeblu regionalnym;
- 6. kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej: optymalne wykorzystanie dostępności i rozwój infrastruktury technicznej i społecznej;
- 7. zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW:
Dla elektrowni wiatrowych
 - Elektrownie wiatrowe można lokalizować w odległości 700 m od zabudowy siedliskowej (jest to odległość całkowicie bezpieczna zgodna z przepisami prawnymi).
 - Należy odsunąć elektrownie wiatrowe od linii wysokiego i średniego napięcia na odległość 150 m (lub co najmniej promień upadku) a od lasów na odległość co najmniej 200 m.
 - Preferuje się lokalizowanie wiatraków na gruntach słabych klas bonitacyjnych.
 - Nie należy lokalizować wiatraków na terenach chronionego krajobrazu, a także na terenie obszarów węzłowych i korytarzy ekologicznych stanowiących drogi migracji, rozprzestrzeniania się i wymiany genetycznej organizmów żywych.Dla elektrowni słonecznych
 - Elektrownie słoneczne można lokalizować w odległości co najmniej 100, 200 m od zabudowy siedliskowej.
 - Przy lokalizacji wykorzystać południową ekspozycję terenu w celu dobrego nasłonecznienia.
 - Lokalizować w pobliżu linii przesyłowych elektroenergetycznych,
 - Preferuje się lokalizowanie elektrowni słonecznych na gruntach słabych klas bonitacyjnych.
 - Nie należy lokalizować elektrowni słonecznych na terenach chronionego krajobrazu, a także na terenie obszarów węzłowych i korytarzy ekologicznych stanowiących drogi migracji, rozprzestrzeniania się i wymiany genetycznej organizmów żywych.
- 8. zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w ramach planowanych inwestycji mogą być potencjalnie znacząco oddziałujące na środowisko., konieczne jest wówczas uzyskanie niezbędnych zgód i pozwoleń na prowadzenie takich inwestycji oraz prowadzenie ich w taki sposób by nie spowodować szkód w środowisku,
- 9. zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
 - Najlepsze gleby III, IV klasy powinny być wykorzystane dla upraw rolnych i podlegać ochronie, mimo, że zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, gleby klasy IV nie wymagają zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

- Gleby pochodzenia organicznego, torfowe i murszowe i murszowate powinny być chronione jako obszary naturalnej retencji.
 - Na glebach marginalnych oraz V i VI, VIz klasy można wprowadzać zalesienie, jeżeli nie rokuje się ich rolniczego wykorzystania lub nie będą wykorzystane dla celów osadniczych.
 - Proponuje się również wprowadzać zalesienia na gruntach rekultywowanych.
 - Wskazane jest zwiększenie lesistości ze względu na bardzo mały udział lasów w ogólnej powierzchni gminy.
 - Gospodarka leśna prowadzona powinna być zgodnie z planami urządzeniowymi dla lasów.
 - Konieczna jest ochrona niewielkich enklaw lasów przed zmianą przeznaczenia na cele nieleśne np. pod osadnictwo, ze względu na ich walory ekologiczne, klimatyczne, funkcje wodochronne, a także cenne fragmenty rodzimej przyrody.
 - Konieczna jest ochrona zadrzewień śródpolnych i zadrzewień przydrożnych.
10. zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.
- Na terenie gminy Godziesze Wielkie nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub remediacji. Natomiast występują obszary poeksploatacyjne po wydobywaniu kruszywa wymagające rekultywacji.
- Na terenie gminy Godziesze Wielkie nie występują obszary zdegradowane i obszary wymagające rewitalizacji. Gmina nie posiada obecnie Programu rewitalizacji.

5. KORELACJA STRATEGII ROZWOJU GMINY Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Strategia rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034 to dokument odnoszący się do zdiagnozowanych problemów rozwojowych występujących na obszarze Gminy *Godziesze Wielkie*. *Strategia* jest również kontynuacją polityki określonej w dokumentach wyższego rzędu o randze lokalnej, regionalnej i krajowej regulujących działania w przedmiotowym obszarze.

Tabela 7: Korelacja założeń Strategii rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034 z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu

Lp.	Nazwa dokumentu	Nawiązanie Strategii do zapisów dokumentu strategicznego i/lub planistycznego
DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I KRAJOWE		
1.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 to dokument przyjęty przez Radę Ministrów we wrześniu 2019 r. komplementarny z zapisami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 w wymiarze terytorialnym oraz zgodny z rozstrzygnięciami funkcjonalno-przestrzennymi zawartymi w koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. KSRR definiuje np. cele: 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym; 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk publicznych. W zakresie komplementarności z merytorycznymi celami KSRR, <i>Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025–2034</i> wykazuje najsilniejszą komplementarność z celami szczegółowymi: – Celu 1., tj. cel 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów; – Celu 2., tj. cel 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz cel 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym; – Celu 3., tj. cel 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem oraz cel 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.
2.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030	Głównym celem dokumentu jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Opracowanie weryfikuje następujące cele szczegółowe: ➤ Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną; ➤ Cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony; ➤ Cel szczegółowy III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu. Cele zdefiniowane w <i>Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie</i> są spójne z założeniami zawartymi w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, przede wszystkim w założeniu celu szczegółowego III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także w cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

3.	Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	Celem priorytetowym dokumentu jest: Poprawa jakości życia Polaków. Dokument określa następujące obszary i cele: W obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (modernizacji): Cele: Polska Cyfrowa, Kapitał Ludzki, Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko; W obszarze efektywności i sprawności państwa (efektywności): Cele: Kapitał Społeczny. Kierunkiem działań <i>Strategii rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034</i> wpisującym się ww. założenia jest cel strategiczny: Przyjazna gmina.
4.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Głównym celem Strategii jest zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Osiągnięcie wskazanego celu realizowane będzie przez następujące kierunki interwencji: ➤ Kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; ➤ Kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; ➤ Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności; ➤ Kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; ➤ Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko; ➤ Kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe. Założenia strategiczne Gminy <i>Godziesze Wielkie</i> dotyczące wykorzystania potencjału gminy ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.
5.	Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Cele szczegółowe dokumentu zostały zdefiniowane w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska tj.: Cel I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; Cel II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska; Cel III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. W założenia ww. celów pośrednio lub bezpośrednio odpowiadają następujące działania priorytetowe <i>Strategii rozwoju Gminy Godziesze Wielkie</i> w cel strategiczny: Niezawodna infrastruktura techniczna i ochrona środowiska Działania wskazane w Strategii prowadzić będą do zwiększenia ilości ścieków odprowadzanych do oczyszczalni ścieków, zwiększenia zatrzymywania wód opadowych, termomodernizacji budynków, wymiany źródeł ciepła na nisko lub bezemisyjne (rozwój odnawialny źródeł energii).
DOKUMENTY REGIONALNE		
6.	Strategia rozwoju województwa Wielkopolskiego do 2030	W dniu 27 stycznia 2020 r. Radni Województwa Wielkopolskiego przyjęli uchwałą nr XVI/287/20 Strategię rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku. Określa on następującą wizję rozwoju województwa wielkopolskiego:

		<i>Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa.</i> Ponad to definiuje następujące cele: CEL STRATEGICZNY 1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SVOICH MIESZKAŃCÓW CEL OPERACYJNY 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu CEL OPERACYJNY 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia CEL OPERACYJNY 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy CEL STRATEGICZNY 2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU CEL OPERACYJNY 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie CEL OPERACYJNY 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom CEL OPERACYJNY 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu CEL STRATEGICZNY 3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI CEL OPERACYJNY 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa CEL OPERACYJNY 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski CEL OPERACYJNY 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej CEL STRATEGICZNY 4. WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM CEL OPERACYJNY 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług CEL OPERACYJNY 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju <i>Strategia rozwoju Gminy Godziesze Wielkie koreluje z ww. celami interwencyjnymi.</i>
7.	Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego do roku 2030	Program został przyjęty w dniu 21 grudnia 2020 r. uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr XXV/472/20 Dokument określa następujące cele interwencji: 1. Ochrona klimatu i jakości powietrza – cele: 1.1. <i>Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach</i> 1.2. <i>Adaptacja do zmian klimatu;</i> 1.3. <i>Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;</i> 2. Zagrożenie hałasem – cele: 2.1. <i>Dobry stan klimatu akustycznego, brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu;</i> 2.2. <i>Zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;</i> 3. Pola elektromagnetyczne – cel: 3.1. <i>Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych;</i> 4. Gospodarowanie wodami – cele:

		4.1. Zwiększenie retencji wodnej województwa; 4.2. Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody; 4.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy; 4.4. Osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód; 5. Gospodarka wodno-ściekowa, - cele: 5.1. Poprawa jakości wody; 5.2. Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich; 6. Zasoby geologiczne – cele: 6.1. Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobywania kopalin; 6.2. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych; 7. Gleby – cele: 7.1. Ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb; 7.2. Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych; 8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele: 8.1. Redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych; 8.2. Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; 8.3. Ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami; 9. Zasoby przyrodnicze – cel: 9.1. Zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych; 9.2. Zachowanie różnorodności biologicznej; 10. Zagrożenie poważnymi awariami – cel: 10.1. Brak incydentów o znamionach poważnej awarii. Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne takie, jak działania edukacyjne, czy monitoring środowiska: 11. Edukacja – cel: 11.1. Świadome ekologicznie społeczeństwo; 12. Monitoring środowiska – cel: 12.1. Zapewnienie aktualnych i wiarygodnych informacji o stanie środowiska Strategia rozwoju Gminy Godziesze Wielkie koreluje z ww. celami interwencyjnymi.
8.	Regionalnego planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku (RPT 2030)	Dnia 30 listopada 2023 roku Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął Uchwałę Nr 7528/2023 w sprawie przyjęcia Regionalnego planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku (RPT 2030). Jest dokumentem obligatoryjnym dla spełniania przez Województwo Wielkopolskie, warunku podstawowego Celu Polityki 3 w obszarze transportu określonego w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Strategia rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034 koreluje z założeniami Regionalnego planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku, który określa następujące cele: Cel horyzontalny Kompleksowy, efektywny, bezpieczny i proekologiczny system transportowy wspierający silną i nowoczesną gospodarkę Wielkopolski oraz zapewniający wysoką jakość życia mieszkańców Cele strategiczne

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

		1. Wysoka dostępność i wewnętrzna spójność województwa 2. Niski wpływ transportu na środowisko i zmiany klimatu 3. Wysoki poziom bezpieczeństwa w transporcie Kierunki interwencji 1.1. Rozwój infrastruktury transportowej 1.2. Rozwój multimodalnego systemu publicznego transportu zbiorowego 2.1 Rozwój niskoemisyjnych form transportu 2.2 Niwelowanie zatłoczenia komunikacyjnego obszarów miejskich i intensywnie zainwestowanych 3.1. Poprawa bezpieczeństwa transportu drogowego i kolejowego 3.2. Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego Strategia wpisuje się w cele dążąc do rozwoju transportu publicznego oraz wspierając elektro mobilność.
9.	Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030 (RIS 2030)	W Regionalnej Strategii Innowacji Województwa wielkopolskiego zostały sformułowane cztery cele strategiczne; 1. Zwiększenie aktywności innowacyjnej w Wielkopolsce 2. Rozwój regionalnego ekosystemu innowacji 3. Włączanie się Wielkopolski w globalne łańcuchy wartości 4. Kadry nowoczesnej gospodarki do których opracowano cele operacyjne: 1.1. Rozwój gospodarki zeroemisyjnej ze szczególnym uwzględnieniem wodoru 1.2. Rozwój działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem wspierania i wdrażania Nowoczesnych rozwiązań z obszaru ICT, Przemysłu 4.0 oraz innych wiodących technologii 1.3. Wspieranie aktywności B+R wśród przedsiębiorstw i jednostek naukowych oraz komercjalizacji wyników prac 2.1. Zacieśnianie współpracy pomiędzy regionalnymi aktorami innowacji 2.2. Rozwijanie współpracy nauki z biznesem 2.3. Podniesienie efektywności ram finansowania dla przedsięwzięć inwestycyjnych 2.4. Profesjonalizacja i zwiększanie potencjału ośrodków innowacyjności 3.1. Wspieranie międzynarodowych sieci powiązań gospodarczych i naukowych 3.2. Umiędzynarodowienie przedsiębiorstw 3.3. Promocja gospodarcza i przyciąganie inwestorów 4.1. Wysokiej jakości oferta edukacyjna dostosowana do potrzeb branż Przyszłości 4.2. Poprawa kompetencji innowacyjnych w cyklu kształcenia i uczeniu się przez całe życie Dodatkowo w RIS zostały określone 2cele strategiczne horyzontalne: 1. Rozwój obszarów inteligentnych specjalizacji regionalnych i podregionalnych oraz kluczowych technologii wspomagających 2. Zrównoważony rozwój regionu (zero emisyjność, elektro mobilność, zielona energia, transformacja energetyczna, dekarbonizacja, gospodarka obiegu zamkniętego)
DOKUMENTY PONADLOKALNE I LOKALNE		
10.	Strategia Rozwoju Powiatu Kaliskiego na lata 2021-2030	Zgodnie z uchwałą nr LV/489/2023 Rady powiatu Kaliskiego z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie wydłużenia okresu obowiązywania „Strategii Rozwoju Powiatu Kaliskiego na lata 2014-2021” ww. dokument obowiązuje do dnia 31 grudnia 2023 roku. Z dużym prawdopodobieństwem należy założyć, iż wkrótce dokument zostanie zaktualizowany. W dostępnym dokumencie określono wizję (cel główny) Powiatu Kaliskiego o brzmieniu: Powiat Kaliski, przyjaznym miejscem do

		zamieszkania, o czystym środowisku, walorach turystycznych, związany z Aglomeracją Kalisko-Ostrowską, która sprzyja rozwojowi gospodarczemu, ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnej branży rolno-spożywczej, w oparciu o Markę – Produkt Kaliski. Wizja ta ma być realizowana m.in. poprzez rozwój infrastruktury zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, a także wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rozwój gospodarki niskoemisyjnej. Związane z tym są następujące cele strategiczne: ➤ Cel strategiczny I: Wzrost konkurencyjności gospodarki powiatu poprzez nowoczesne rolnictwo, przetwórstwo i dystrybucję w powiązaniu z elastycznym systemem edukacji. Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie podkreśla ważność rolniczego charakteru gminy, w tym ukierunkowanie gospodarstw na specjalistyczne rolnictwo, w tym ekologiczne. ➤ Cel strategiczny III: Poprawa wewnętrznych i zewnętrznych powiązań komunikacyjnych. Cel ten jest spójny z kierunkami zaplanowanymi w Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie, w których zaplanowano zapobieganie wykluczeniu społecznemu i komunikacyjnemu za pomocą poprawy dostępności komunikacji publicznej na terenie gminy ➤ Cel strategiczny IV: Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego, ekologicznego oraz rozwój i włączenie społeczne. Spójność z dokumentem dla gminy <i>Godziesze Wielkie</i> sprowadza się m.in. do zaplanowanych działań w kierunku zapewnienia godnego starzenia się, właściwej opieki medycznej oraz aktywizacji różnych grup mieszkańców. Są to składowe tzw. bezpieczeństwa społecznego, które sprowadza się do egzystencjalnych podstaw życia ludzi, zapewnienie możliwości zaspokajania indywidualnych potrzeb czy tworzenia warunków do nauki, ochrony zdrowia oraz opieki. W kategoriach bezpieczeństwa publicznego spójność koresponduje z bezpieczeństwem na drogach.
11.	Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kaliskiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030	Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kaliskiego definiuje następujące cele z którym są spójne założenia <i>Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034</i>: <i>Obszar interwencji - Ochrona klimatu i jakości powietrza</i> <i>Cel: Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych</i> <i>Kierunki interwencji:</i> • Ograniczenie emisji niskiej, • Ograniczenie emisji pochodzącej ze źródeł liniowych i punktowych. <i>Cel: Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm</i> <i>Kierunki interwencji:</i> • Osiągnięcie poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji: pyłu PM10, benzo(a)pirenu, <i>Cel: Adaptacja do zmian klimatu</i> <i>Kierunki interwencji:</i> • Zwiększenie efektywności energetycznej budynków i systemów oświetlenia, • Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, • Rozwój systemów ostrzeżeń, <i>Obszar interwencji - Zagrożenia hałasem</i> <i>Cel: Dobry stan klimatu akustycznego, brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu</i> <i>Kierunki interwencji:</i>

- Ograniczenie emisji hałasu drogowego i w otoczeniu zakładów przemysłowych,

Obszar interwencji - Pola elektromagnetyczne

Cel: Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym

Kierunki interwencji:

- Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym,

Obszar interwencji - Gospodarowanie wodami

Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód

Kierunki interwencji:

- Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości,

Cel: Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody

Kierunki interwencji:

- Zwiększanie retencji wodnej,

Cel: Przeciwdziałanie skutkom suszy i powodzi

Kierunki interwencji:

- Ochrona przed powodzią,

- Ochrona przed suszą i deficytem wody,

Obszar interwencji - Gospodarka wodno-ściekowa -

Cel: Poprawa jakości wody

Kierunki interwencji:

- Zapewnienie dostępu do wody dobrej jakości,

Cel: Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania

Kierunki interwencji:

- Rozbudowa infrastruktury zbierania i oczyszczania ścieków,

Obszar interwencji – Zasoby geologiczne

Cel: Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobywania kopalin,

Obszar interwencji – Gleby

Cel: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu

Kierunki interwencji:

- Ochrona i rekultywacja gleb,

Obszar interwencji - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Kierunki interwencji:

- Rozbudowa infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych,

- Ograniczenie oddziaływania odpadów na środowisko,

Obszar interwencji - Zasoby przyrodnicze

Cel: Zwiększenie lesistości powiatu i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych

Kierunki interwencji:

- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,

Cel: Zachowanie różnorodności biologicznej

Kierunki interwencji:

- Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo,

- Tworzenie zielonej infrastruktury,

Obszar interwencji - Zagrożenia poważnymi awariami

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

		<i>Cel: Brak incydentów o znamionach poważnej awarii</i> <i>Kierunki interwencji:</i> • Wzmacnianie bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego, <i>Obszar interwencji – Edukacja ekologiczna</i> <i>Cel: Rozwijanie kompetencji ekologicznych społeczeństwa</i> <i>Kierunki interwencji:</i> • Kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, <i>Obszar interwencji – Monitoring środowiska</i> <i>Cel: Zapewnienie aktualnych i wiarygodnych informacji o stanie środowiska</i> <i>Kierunki interwencji:</i> • Monitoring środowiska, • Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska	
Lp.	Nazwa dokumentu	Nawiązanie Strategii do zapisów dokumentu strategicznego i/lub planistycznego	Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034
DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I KRAJOWE			
	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 to dokument przyjęty przez Radę Ministrów we wrześniu 2019 r. komplementarny z zapisami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 w wymiarze terytorialnym oraz zgodny z rozstrzygnięciami funkcjonalno-przestrzennymi zawartymi w koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. KSRR definiuje np. cele: 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym; 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk publicznych. W zakresie komplementarności z merytorycznymi celami KSRR, <i>Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025–2034</i> wykazuje najsilniejszą komplementarność z celami szczegółowymi: – Celu 1., tj. cel 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów; – Celu 2., tj. cel 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz cel 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym; – Celu 3., tj. cel 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem oraz cel 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.	Cel strategiczny: ROZWÓJ OPARTY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I NOWOCZESNYM ROLNICTWIE cele operacyjne : - Wsparcie mikro i małych przedsiębiorców, tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy w średnich firmach na terenie gminy - Promowanie lokalnych produktów, usług - Wsparcie rolnictwa w zakresie dostosowania do nowych wyzwań.
DOKUMENTY REGIONALNE			

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

2. Strategia rozwoju województwa Wielkopolskiego do 2030	W dniu 27 stycznia 2020 r. Radni Województwa Wielkopolskiego przyjęli uchwałę nr XVI/287/20 Strategię rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku. Określa on następującą wizję rozwoju województwa wielkopolskiego: <i>Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa.</i> CEL STRATEGICZNY 1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SVOICH MIESZKAŃCÓW CEL OPERACYJNY 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu CEL OPERACYJNY 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia CEL OPERACYJNY 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy CEL STRATEGICZNY 2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU CEL OPERACYJNY 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie CEL OPERACYJNY 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom CEL OPERACYJNY 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu CEL STRATEGICZNY 3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI CEL OPERACYJNY 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa	Cel strategiczny: ROZWÓJ OPARTY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I NOWOCZESNYM ROLNICTWIE Cele operacyjne: - Wsparcie mikro i małych przedsiębiorców, tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy w średnich firmach na terenie gminy - Promowanie lokalnych produktów, usług - Wsparcie rolnictwa w zakresie dostosowania do nowych wyzwań Cel strategiczny: ROZWÓJ NOWOCZESNEGO ROLNICTWA Cele operacyjne: - Wsparcie rolnictwa w zakresie dostosowania do nowych wyzwań - promowanie lokalnych produktów, usług Cel strategiczny: GMINA DOBRYM MIEJSCEM DO ŻYCIA Cele operacyjne - Wysoka jakość życia i usług publicznych/społecznych - Poprawa estetyki i zagospodarowania przestrzeni publicznej celem podniesienia atrakcyjności życia mieszkańców Cel strategiczny: NIEZAWODNA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I OCHRONA ŚRODOWISKA
---	---	--

CEL OPERACYJNY 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski
CEL OPERACYJNY 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej

Cele operacyjne:
- Ochrona zasobów przyrodniczych poprzez uporządkowaną gospodarkę odpadami i rolnictwo
- Zwiększenie dostępu do infrastruktury technicznej
- Poprawa efektywności energetycznej budynków, ochrona powietrza i instalacja OZE w gminie
- Racjonalna polityka proekologiczna oraz przestrzenna
- Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej

Cel strategiczny:
BEZPIECZEŃSTWO I KOMUNIKACJA

Cele operacyjne:
- Poprawa dostępu do komunikacji zbiorowej
- Budowa i modernizacja dróg z infrastrukturą towarzyszącą

CEL STRATEGICZNY 4.
WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM

CEL OPERACYJNY 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług

CEL OPERACYJNY 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju

Cel strategiczny:
GMINA DOBRYM MIEJSCEM DO ŻYCIA

Cele operacyjne
- Efektywne zarządzanie gminą

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

3.	Regionalnego planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku (RPT 2030)	Dnia 30 listopada 2023 roku Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął Uchwałę Nr 7528/2023 w sprawie przyjęcia Regionalnego planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku (RPT 2030). Jest dokumentem obligatoryjnym dla spełniania przez Województwo Wielkopolskie, warunku podstawowego Celu Polityki 3 w obszarze transportu określonego w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Strategia rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034 koreluje z założeniami Regionalnego planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku, który określa następujące cele: Cel horyzontalny Kompleksowy, efektywny, bezpieczny i proekologiczny system transportowy wspierający silną i nowoczesną gospodarkę Wielkopolski oraz zapewniający wysoką jakość życia mieszkańców Cele strategiczne 1. Wysoka dostępność i wewnętrzna spójność województwa 2. Niski wpływ transportu na środowisko i zmiany klimatu 3. Wysoki poziom bezpieczeństwa w transporcie Kierunki interwencji 1.1. Rozwój infrastruktury transportowej 1.2. Rozwój multimodalnego systemu publicznego transportu zbiorowego 2.1 Rozwój niskoemisyjnych form transportu 2.2 Niwelowanie zatłoczenia komunikacyjnego obszarów miejskich i intensywnie zainwestowanych 3.1. Poprawa bezpieczeństwa transportu drogowego i kolejowego 3.2. Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego	Cel strategiczny: BEZPIECZEŃSTWO I KOMUNIKACJA Cele operacyjne: - Poprawa dostępu do komunikacji zbiorowej - Budowa i modernizacja dróg z infrastrukturą towarzyszącą - Rozwój nowoczesnej infrastruktury informatycznej - Poprawa ochrony mieszkańców, mienia i środowiska na terenie gminy
4.	Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030 (RIS 2030)	W Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Wielkopolskiego zostały sformułowane cztery cele strategiczne, 1. Zwiększenie aktywności innowacyjnej w Wielkopolsce 2. Rozwój regionalnego ekosystemu innowacji 3. Włączanie się Wielkopolski w globalne łańcuchy wartości 4. Kadry nowoczesnej gospodarki do których opracowano cele operacyjne: 1.1. Rozwój gospodarki zeroemisyjnej ze szczególnym uwzględnieniem wodoru	Cel strategiczny: ROZWÓJ OPARTY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I NOWOCZESNYM ROLNICTWIE cele operacyjne: - Wsparcie mikro i małych przedsiębiorców, tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy w średnich firmach na terenie gminy - Promowanie lokalnych produktów, usług

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

	1.2. Rozwój działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem wspierania i wdrażania Nowoczesnych rozwiązań z obszaru ICT, Przemysłu 4.0 oraz innych wiodących technologii 1.3. Wspieranie aktywności B+R wśród przedsiębiorstw i jednostek naukowych oraz komercjalizacji wyników prac 2.1. Zacieśnianie współpracy pomiędzy regionalnymi aktorami innowacji 2.2. Rozwijanie współpracy nauki z biznesem 2.3. Podniesienie efektywności ram finansowania dla przedsięwzięć inwestycyjnych 2.4. Profesjonalizacja i zwiększanie potencjału ośrodków innowacyjności 3.1. Wspieranie międzynarodowych sieci powiązań gospodarczych i naukowych 3.2. Umieędzynarodowienie przedsiębiorstw 3.3. Promocja gospodarcza i przyciąganie inwestorów 4.1. Wysokiej jakości oferta edukacyjna dostosowana do potrzeb branż Przyszłości 4.2. Poprawa kompetencji innowacyjnych w cyklu kształcenia i uczeniu się przez całe życie Dodatkowo w RIS zostały określone 2cele strategiczne horyzontalne: 1. Rozwój obszarów inteligentnych specjalizacji regionalnych i podregionalnych oraz kluczowych technologii wspomagających 2. Zrównoważony rozwój regionu (zeroemisyjność, elektromobilność, zielona energia, transformacja energetyczna, dekarbonizacja, gospodarka obiegu zamkniętego)	- Wsparcie rolnictwa w zakresie dostosowania do nowych wyzwań Cel strategiczny: NIEZAWODNA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I OCHRONA ŚRODOWISKA cele operacyjne: - Ochrona zasobów przyrodniczych poprzez uporządkowaną gospodarkę odpadami i rolnictwo - Zwiększenie dostępu do infrastruktury technicznej - Poprawa efektywności energetycznej budynków, ochrona powietrza i instalacja OZE w gminie - Racjonalna polityka proekologiczna oraz przestrzenna - Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej
DOKUMENTY PONADLOKALNE I LOKALNE		
5.	Strategia Rozwoju Powiatu Kaliskiego na lata 2014-2021 Zgodnie z uchwałą nr LV/489/2023 Rady powiatu Kaliskiego z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie wydłużenia okresu obowiązywania „Strategii Rozwoju Powiatu Kaliskiego na lata 2014-2021” ww. dokument obowiązuje do dnia 31 grudnia 2023 roku. Obecnie w Starostwie Powiatowym w Kaliszu rozpoczął się kluczowy etap prac nad <i>Strategią Rozwoju Powiatu Kaliskiego</i> na lata 2025–2030. W dostępnym dokumencie określono wizję (cel główny) Powiatu Kaliskiego o brzmieniu: Powiat Kaliski, przyjaznym miejscem do zamieszkania, o czystym środowisku, walorach turystycznych, związany z Aglomeracją Kalisko-Ostrowską, która sprzyja rozwojowi gospodarczemu, ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnej branży rolno-spożywczej, w oparciu o Markę –	Cel strategiczny: BEZPIECZEŃSTWO I KOMUNIKACJA Cele operacyjne: - Poprawa dostępu do komunikacji zbiorowej - Budowa i modernizacja dróg z infrastrukturą towarzyszącą - Rozwój nowoczesnej infrastruktury informatycznej - Poprawa ochrony mieszkańców, mienia i środowiska na terenie gminy Cel strategiczny: ROZWÓJ OPARTY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I NOWOCZESNYM ROLNICTWIE

		Produkt Kaliski. Wizja ta ma być realizowana m.in. poprzez rozwój infrastruktury zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, a także wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rozwój gospodarki niskoemisyjnej. Związane z tym są następujące cele strategiczne: ➤ Cel strategiczny I: Wzrost konkurencyjności gospodarki powiatu poprzez nowoczesne rolnictwo, przetwórstwo i dystrybucję w powiązaniu z elastycznym systemem edukacji. Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie podkreśla ważność rolniczego charakteru gminy, w tym ukierunkowanie gospodarstw na specjalistyczne rolnictwo, w tym ekologiczne. ➤ Cel strategiczny III: Poprawa wewnętrznych i zewnętrznych powiązań komunikacyjnych. Cel ten jest spójny z kierunkami zaplanowanymi w Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie, w których zaplanowano zapobieganie wykluczeniu społecznemu i komunikacyjnemu za pomocą poprawy dostępności komunikacji publicznej na terenie gminy ➤ Cel strategiczny IV: Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego, ekologicznego oraz rozwój i włączenie społeczne. Spójność z dokumentem dla Godziesze Wielkie nie sprowadza się m.in. do zaplanowanych działań w kierunku zapewnienia godnego starzenia się, właściwej opieki medycznej oraz aktywizacji różnych grup mieszkańców. Są to składowe tzw. bezpieczeństwa społecznego, które sprowadza się do egzystencjalnych podstaw życia ludzi, zapewnienie możliwości zaspokajania indywidualnych potrzeb czy tworzenia warunków do nauki, ochrony zdrowia oraz opieki. W kategoriach bezpieczeństwa publicznego spójność koresponduje z bezpieczeństwem na drogach.	cele operacyjne: - Wsparcie mikro i małych przedsiębiorców, tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy w średnich firmach na terenie gminy - Promowanie lokalnych produktów, usług - Wsparcie rolnictwa w zakresie dostosowania do nowych wyzwań
6.	Strategia rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku	1. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska rozwijająca ekologiczny i zintegrowany transport oraz zrównoważoną mobilność. 1.1. Rozwój zintegrowanego transportu. 1.2. Wsparcie przyjaznej środowisku, zrównoważonej mobilności. 2. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska zorientowana na zieloną transformację i poprawę jakości środowiska. 2.1. Wsparcie zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi i adaptacji do zmian klimatu. 2.2. Rozwój terenów zieleni oraz wsparcie ochrony przyrody.	Cel strategiczny: BEZPIECZEŃSTWO I KOMUNIKACJA Cele operacyjne: - Poprawa dostępu do komunikacji zbiorowej Cel strategiczny: NIEZAWODNA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I OCHRONA ŚRODOWISKA cele operacyjne: - Ochrona zasobów przyrodniczych poprzez

	2.3. Poprawa jakości powietrza oraz zwiększenie efektywności energetycznej. 2.4. Wsparcie efektywnego i przyjaznego środowiska systemu gospodarowania odpadami oraz wdrażanie rozwiązań z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym	uporządkowaną gospodarkę odpadami i rolnictwo - Zwiększenie dostępu do infrastruktury technicznej - Poprawa efektywności energetycznej budynków, ochrona powietrza i instalacja OZE w gminie - Racjonalna polityka proekologiczna oraz przestrzenna - Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej
	3. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska integrująca lokalne wspólnoty i wzmacniająca wymiar społeczny. 3.1. Poprawa jakości i dostępności edukacji na wszystkich jej etapach. 3.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wspieranie równego dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych oraz deinstytucjonalizacja usług społecznych. 3.3. Ochrona i popularyzacja dziedzictwa kulturowego. 3.4. Poprawa infrastruktury turystycznej oraz integracja związanej z nią oferty dla mieszkańców. 3.5. Integracja społeczności lokalnych i rozwój społeczeństwa obywatelskiego.	Cel strategiczny: GMINA DOBRYM MIEJSCEM DO ŻYCIA Cele operacyjne - Wysoka jakość życia i usług publicznych/społecznych - Poprawa estetyki i zagospodarowania przestrzeni publicznej celem podniesienia atrakcyjności życia mieszkańców
	4. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska budująca silną, ponadlokalną pozycję gospodarczą. 4.1. Zapewnienie wysokiej aktywności gospodarczej i konkurencyjności Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej. 4.2 Wsparcie rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego. 4.3 Integracja i wzmocnienie współpracy między samorządami, sektorem nauki i biznesu. 4.4. Wsparcie lokalnego rynku pracy.	ROZWÓJ OPARTY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I NOWOCZESNYM ROLNICTWIE Cele operacyjne: - Wsparcie mikro i małych przedsiębiorców, tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy w średnich firmach na terenie gminy - Promowanie lokalnych produktów, usług - Wsparcie rolnictwa w zakresie dostosowania do nowych wyzwań Cel strategiczny: ROZWÓJ NOWOCZESNEGO ROLNICTWA Cele operacyjne: - Wsparcie rolnictwa w zakresie dostosowania do nowych wyzwań - promowanie lokalnych produktów, usług
	5. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska inteligentnie zarządzana, rozwijająca zdolności zarządcze i usługi publiczne o znaczeniu ponadlokalnym.	Cel strategiczny: GMINA DOBRYM MIEJSCEM DO ŻYCIA Cele operacyjne

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

	5.1. Integracja lokalnych polityk przestrzennych, ograniczenie rozlewania się zabudowy oraz rewitalizacja przestrzeni publicznych miast i wsi. 5.2. Rozwój cyfrowy, zmniejszenie poziomu wykluczenia cyfrowego oraz wdrażanie inteligentnych rozwiązań technologicznych. 5.3. Wspieranie efektywnego zarządzania oraz budowanie pozytywnego wizerunku Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej na zewnątrz.	- Efektywne zarządzanie gminą
Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kaliskiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030	Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kaliskiego definiuje następujące cele z którym są spójne założenia <i>Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034</i>: <i>Obszar interwencji - Ochrona klimatu i jakości powietrza</i> <i>Cel: Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych</i> <i>Kierunki interwencji:</i> • Ograniczenie emisji niskiej, • Ograniczenie emisji pochodzącej ze źródeł liniowych i punktowych. <i>Cel: Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm</i> <i>Kierunki interwencji:</i> • Osiągnięcie poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji: pyłu PM10, benzo(a)pirenu, <i>Cel: Adaptacja do zmian klimatu</i> <i>Kierunki interwencji:</i> • Zwiększenie efektywności energetycznej budynków i systemów oświetlenia, • Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, • Rozwój systemów ostrzeżeń, <i>Obszar interwencji - Zagrożenia hałasem</i> <i>Cel: Dobry stan klimatu akustycznego, brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu</i> <i>Kierunki interwencji:</i> • Ograniczenie emisji hałasu drogowego i w otoczeniu zakładów przemysłowych, <i>Obszar interwencji - Pola elektromagnetyczne</i> <i>Cel: Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym</i> <i>Kierunki interwencji:</i> • Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym, <i>Obszar interwencji - Gospodarowanie wodami</i> <i>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód</i> <i>Kierunki interwencji:</i> • Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości, <i>Cel: Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody</i> <i>Kierunki interwencji:</i> • Zwiększanie retencji wodnej,	Cel strategiczny: NIEZAWODNA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I OCHRONA ŚRODOWISKA cele operacyjne: - Ochrona zasobów przyrodniczych poprzez uporządkowaną gospodarkę odpadami i rolnictwo - Zwiększenie dostępu do infrastruktury technicznej - Poprawa efektywności energetycznej budynków, ochrona powietrza i instalacja OZE w gminie - Racjonalna polityka proekologiczna oraz przestrzenna - Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej

Cel: Przeciwdziałanie skutkom suszy i powodzi

Kierunki interwencji:

- Ochrona przed powodzią,
- Ochrona przed suszą i deficytem wody,

Obszar interwencji - Gospodarka wodno-ściekowa -

Cel: Poprawa jakości wody

Kierunki interwencji:

- Zapewnienie dostępu do wody dobrej jakości,

Cel: Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania

Kierunki interwencji:

- Rozbudowa infrastruktury zbierania i oczyszczania ścieków,

Obszar interwencji – Zasoby geologiczne

Cel: Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobywania kopalin,

Obszar interwencji – Gleby

Cel: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi

zmianami klimatu

Kierunki interwencji:

- Ochrona i rekultywacja gleb,

Obszar interwencji - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Kierunki interwencji:

- Rozbudowa infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych,

- Ograniczenie oddziaływania odpadów na środowisko,

Obszar interwencji - Zasoby przyrodnicze

Cel: Zwiększenie lesistości powiatu i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych

Kierunki interwencji:

- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,

Cel: Zachowanie różnorodności biologicznej

Kierunki interwencji:

- Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo,

- Tworzenie zielonej infrastruktury,

Obszar interwencji - Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Brak incydentów o znamionach poważnej awarii

Kierunki interwencji:

- Wzmacnianie bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego,

Obszar interwencji – Edukacja ekologiczna

Cel: Rozwijanie kompetencji ekologicznych społeczeństwa

Kierunki interwencji:

- *Kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa,*

Obszar interwencji – Monitoring środowiska

Cel: Zapewnienie aktualnych i wiarygodnych informacji o stanie środowiska

Kierunki interwencji:

- *Monitoring środowiska,*
- *Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska*

6. POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH

Harmonogram realizacji przedsięwzięć wskazanych w *Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025–2034* wpisuje się w okres finansowania w oparciu o programy polityki spójności i polityki rolnej UE na lata 2021–2027 oraz Krajowy Plan Odbudowy. Poniżej wskazano potencjalne zewnętrzne źródła finansowania projektów.

Tabela 8: Potencjalne zewnętrzne źródła finansowania projektów

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	OBSZARY WSPARCIA
FUNDUSZ NA RZECZ SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI (FST)	Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji to nowy instrument finansowy realizowany w ramach polityki spójności służącym zapewnieniu wsparcia obszarom borykającym się z poważnymi wyzwaniami społeczno-gospodarczymi wynikającymi z transformacji w dążeniu do osiągnięcia neutralności klimatycznej. Jego zadaniem jest ułatwienie wdrażania Europejskiego Zielonego Ładu, którego celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej UE do 2050 r. Beneficjentami funduszu mają być województwa: śląskie, dolnośląskie, wielkopolskie, małopolskie, łódzkie i lubelskie. Obszar wsparcia to: przekwalifikowanie pracowników związanych z branżą wydobywczą, tworzenie nowych miejsc pracy, rekultywacja terenów pokopalnianych, walka ze smogiem.
FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA INFRASTRUKTURĘ, KLIMAT, ŚRODOWISKO (FENIKS)	Głównym celem FEnIKS jest poprawa warunków rozwoju kraju w oparciu o budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym: ➤ obniżenie emisyjności gospodarki transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym, ➤ budowę efektywnego i odpornego systemu transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne, ➤ dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T do roku 2030 ➤ poprawę bezpieczeństwa transportu, ➤ zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz poprawę odporności systemu ochrony zdrowia, ➤ wzmocnienie roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym. Program stanowią następujące priorytety: Priorytet I: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójność Priorytet II: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR Priorytet III: Transport miejski Priorytet IV: Wsparcie sektora transportu z Funduszu Spójności Priorytet V: Wsparcie sektora transportu z EFRR Priorytet VI: Zdrowie Priorytet VII: Kultura Priorytet VIII: Pomoc techniczna Budżet wynosi ponad 25 mld euro.
FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA NOWOCZESNEJ GOSPODARKI (FENG)	Fundusz jest kontynuacją Programu Innowacyjna Gospodarka 2007–2013 (POIG) i Programu Inteligentny Rozwój 2014–2020 (POIR). Budżet funduszu wynosi około 7,7 mld euro, a główne cele to: ➤ zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii; ➤ wzrost konkurencyjności MŚP; ➤ rozwinięcie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości; ➤ transformacja gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0 oraz zielonych technologii W skład funduszu wchodzi następujące priorytety: Priorytet I: Wsparcie dla przedsiębiorców, czyli zapewnienie dofinansowania w obszarach B+R, wdrożeń nowych rozwiązań, infrastruktury B+R, internacjonalizacji, rozwoju kompetencji, automatyzacji i robotyzacji, zielonej gospodarki.

	Priorytet II: Środowisko przyjazne innowacjom, czyli wspieranie projektów strategicznego znaczenia dla polskiej gospodarki, w tym m.in. rozbudowy publicznej infrastruktury badawczej, transferu i komercjalizacji technologii powstających na uczelniach i w instytutach, a także wzmacnianie potencjału instytucji otoczenia biznesu takich jak akceleratory, klastry, instytucje badawcze oraz szerokie wsparcie start-upów. Priorytet III: Zazielenienie przedsiębiorstw, czyli wsparcie projektów bezpośrednio przyczyniających się do realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu, w tym neutralności klimatycznej, zielonej transformacji gospodarki i zrównoważonego rozwoju. Priorytet IV: Pomoc techniczna
FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ROZWOJU SPOŁECZNEGO 2021–2027 (FERS)	Fundusz zakłada realizację działań na rzecz m.in. poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia. Cele funduszu to: ➤ wzmocnienie systemu ochrony zdrowia i edukacji, ➤ kształcenie kadr dla gospodarki, ➤ zwiększenie jakości usług świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia, ➤ wsparcie realizacji polityki społecznej w obszarach integracji społecznej, usług społecznych i ekonomii społecznej, ➤ poprawa sytuacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami, ➤ zwiększenie dostępu do opieki nad najmłodszymi dziećmi, ➤ poprawa dostępności do usług publicznych, ➤ zwiększenie wykorzystania innowacji społecznych, w tym w zakresie świadczenia usług publicznych, ➤ rozwój dialogu społecznego i obywatelskiego. Fundusz definiuje następujące priorytety: Priorytet I: Lepsze polityki dla rozwoju społecznego Priorytet II: Rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi Priorytet III: Równe szanse dla osób z niepełnosprawnościami Priorytet IV: Zdrowie i zdrowotna opieka długoterminowa Priorytet V: Szkolnictwo wyższe i nauka Priorytet VI: Innowacje społeczne Priorytet VII: Pomoc techniczna
FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ROZWÓJ CYFROWY (FERC)	Zakres wsparcia w ramach FERC jest komplementarny ze wsparciem pozostałych programów realizujących cele polityki spójności na lata 2021-2027 oraz innych instrumentów krajowych i unijnych. Cele FERC to: ➤ budowa społeczeństwa gigabitowego w Polsce, ➤ udostępnienie zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców (4 i 5 stopień e-dojrzałości usług), ➤ zapewnienie cyberbezpieczeństwa poprzez wsparcie w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, ➤ rozwój gospodarki opartej na danych wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, ➤ rozwój współpracy na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, ➤ wsparcie rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządów terytorialnych i przedsiębiorców. W obrębie funduszu realizowane będą następujące priorytety: Priorytet I: Zwiększenie dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe Priorytet III: Pomoc techniczna Zakładany budżet wynosi około 2 mld euro.

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

REGIONALNY PROGRAM WIELKOPOLSKIEGO	Program regionalny Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 został przyjęty przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego dnia 5 grudnia 2022r. Program określa następujące priorytety: PRIORYTET 1 – KONKURENCYJNA I CYFROWA GOSPODARKA PRIORYTET 2 – ENERGIA I ŚRODOWISKO PRIORYTET 3 – MOBILNOŚĆ MIEJSKA PRIORYTET 4 – MOBILNOŚĆ I ŁĄCZNOŚĆ PRIORYTET 5 – PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ SPOŁECZNA PRIORYTET 6 – ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE PRIORYTET 7 – KAPITAŁ LUDZKI GOTOWY DO ZMIAN PRIORYTET 8 – ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ Budżet programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 wynosi ponad 2,15 mln euro, w tym: ➤ 1,25 mld € z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), ➤ 487 mln € z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS +), ➤ 414 mln € z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST).
WSPÓLNA POLITYKA ROLNA NA LATA 2023–2027 (WPR 2023–2027)	Przyjęte pod koniec 2020 r. rozporządzenie przejściowe w sprawie wspólnej polityki rolnej zapewnia ciągłość wsparcia prawnego i finansowego dla rolników i innych beneficjentów, zanim w 2023 r. wejdą w życie zreformowane przepisy. W ramach WPR planowane jest wsparcie działań szkoleniowych i doradczych dla rolników uwzględniających potrzeby zidentyfikowane w poszczególnych celach szczegółowych w zakresie prowadzenia działalności rolniczej i wykorzystania zasobów gospodarstwa. Wspólna polityka rolna to ok. jednej trzeciej budżetu UE. Ma ona: – zapewniać obywatelom UE przystępną i bezpieczną żywność; – zagwarantować odpowiedni poziom życia rolnikom; – chronić zasoby naturalne i środowisko.
RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁAD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH	Kluczowym celem Programu jest zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez BGK.
RZĄDOWY FUNDUSZ ROZWOJU DRÓG	Priorytetem Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych. Rozwój lokalnej infrastruktury drogowej stanowi przy tym działanie komplementarne do inicjatyw podejmowanych na szczeblu krajowym w odniesieniu do budowy systemu autostrad i dróg ekspresowych, przyczyniając się do stworzenia spójnego i zintegrowanego systemu transportowego. Źródła finansowania Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg to wpłaty pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dotacje z budżetu państwa, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz z zysku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa i spółek, w których wszystkie udziały są własnością Skarbu Państwa.
NARODOWY I WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej to fundusz gwarantujący wsparcie dla przedsięwzięć w formie instrumentów zwrotnych, z zakresu ochrony środowiska, efektywności energetycznej, energii odnawialnej, ekologii, ochrony przyrody i zarządzania gospodarką wodną i odpadową.
PROGRAM MINISTERSTWA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO	Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zakładają wsparcie inicjatyw z zakresu kultury o charakterze projektowym, z wyłączeniem stałej działalności kulturalnej podmiotów. Adresowane są do instytucji kultury, organizacji pozarządowych, instytucji filmowych, szkół i uczelni wyższych, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, kościołów i związków wyznaniowych oraz osób prawnych, w przypadku programu „Ochrona zabytków” również osoby fizyczne.
KRAJOWY PLAN ODBUDOWY I	Celem planu jest wzmocnienie odporności gospodarczej i społecznej oraz budowa potencjału polskiej gospodarki na przyszłość. Program ma służyć odbudowie

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

ZWIĘKSZANIA ODPORNOŚCI (KPO)	gospodarki po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 i zapewnić jej większą odporność na przyszłe nieprzewidziane okoliczności. Środki przyznawane w ramach programu będą przeznaczone na modernizację technologiczną rodzimych firm. W ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności Polska będzie miała do dyspozycji ok. 58,1 mld euro, w tym: 23,9 mld euro w formie dotacji oraz 34,2 mld euro w pożyczkach. Czas na wykorzystanie tych środków to rok 2026. Plan odbudowy zakłada wsparcie inwestycji poprzez realizację projektów w następujących obszarach: ➤ Odporne społeczeństwo: – Ochrona zdrowia. – Edukacja; ➤ Odporne państwo: – Cyfryzacja usług publicznych – Infrastruktura i komunikacja; ➤ Odporna gospodarka: – Umiejętności. – Nowe technologie; ➤ Odporne środowisko: – Budynki. – Energetyka.
PROGRAM ROZWOJU ORGANIZACJI OBYWATELSKICH NA LATA 2018 – 2027 (PROO) I FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH (FIO)	Program dedykowany jest rozwojowi polskich organizacji obywatelskich. Dotacje w ramach programu będą przydzielane na rozwój instytucjonalny organizacji oraz realizację ich celów statutowych. Wsparcie można uzyskać na realizację wieloletniej strategii rozwoju organizacji, budowę kapitału żelaznego jak również na zaspokojenie nagłych potrzeb w sytuacjach awaryjnych. Konkursy są uruchamiane dla mediów obywatelskich, organizacji strażniczych, think tanków. Celem FIO jest dofinansowywanie projektów mających na celu zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Wsparcie można uzyskać na projekt społeczny z zakresu wszystkich obszarów działalności pożytku publicznego. W ramach Programu wydzielone zostały cztery priorytety: „Małe Inicjatywy”, „Aktywne Społeczeństwo”, „Aktywni Obywatele”, „Silne Organizacje Pozarządowe”.

7. ASPEKT ŚRODOWISKOWY REALIZACJI STRATEGII

Wykaz przedsięwzięć określonych w *Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034* skoncentrowany będzie wyłącznie na obszarze gminy Godziesze Wielkie, tu przede wszystkim na terenach zmienionych antropogenicznie, zurbanizowanych, przekształconych w wyniku działalności człowieka. Większość z zaplanowanych działań charakteryzuje się pozytywnym lub neutralnym wpływem na środowisko i realizowana będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami krajowymi oraz wspólnotowymi w zakresie ochrony środowiska oraz zrównoważonego rozwoju tu m.in.:

Tabela 9: Odwołanie do polskich i wspólnotowych zapisów w zakresie ochrony środowiska

LP.	NAZWA DOKUMENTU	ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE
1.	Artykuły 11 i 191-193 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)	UE jest uprawniona do działania we wszystkich obszarach polityki w dziedzinie środowiska, takich jak zanieczyszczenie powietrza i wody, gospodarowanie odpadami i zmiana klimatu. Zakres tych działań wyznacza zasada pomocniczości oraz wymóg uzyskania jednomyślności w Radzie w takich sprawach jak kwestie budżetowe, zagospodarowanie przestrzenne miast i wsi, użytkowanie gruntów, zarządzanie ilościowe zasobami wodnymi, wybór źródeł energii oraz struktura dostaw energii.
2.	Polityka klimatyczno-energetycznej UE do roku 2030	Przedsięwzięcia zdefiniowane w SRG wpisują się w ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 poprzez: - racjonalne gospodarowanie zasobami poprzez zastosowanie w ramach prac modernizacyjnych materiałów i technologii w powszechnie uznanych za bezpieczne, spełniających stosowne normy, - ograniczenie presji na środowisko poprzez zastosowanie rozwiązań przyjaznych dla środowiska.
3.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 jako podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. został przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Głównym celem polityki regionalnej wskazanym w opracowaniu jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej: 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym; 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie. Założenia strategiczne gminy zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.
4.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030	Strategia została przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem dokumentu jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Opracowanie weryfikuje następujące cele szczegółowe: Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną; Cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony;

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

		Cel szczegółowy III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.
5.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055). Główny cel Strategii to zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Osiągnięcie ww. celu realizowane będzie poprzez następujące kierunki interwencji: ➤ Kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; ➤ Kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; ➤ Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności; ➤ Kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; ➤ Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko; ➤ Kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe. Założenia strategiczne Gminy <i>Godziesze Wielkie</i> obejmujące wykorzystanie potencjału ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.
6.	Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Cele szczegółowe dokumentu zostały określone jako: Cel I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; Cel II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska; Cel III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Mając na uwadze dążenie do redukcji i eliminacji negatywnych oddziaływań na środowisko w ramach realizacji planowanych inwestycji przewiduje się wdrożenie działań prewencyjnych i respektowanie rygorów ochronnych określonych przepisami prawa dla poszczególnych obszarów cennych przyrodniczo.

Należy zaznaczyć, że żadne z przedsięwzięć określonych w *Strategii rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034* nie generuje wystąpienia oddziaływań skumulowanych i oddziaływań transgranicznych jak również nie wpływa zasadniczo na środowisko oraz nie generuje zagrożeń dla zdrowia ludzi, poniżej wskazano rodzaj oddziaływań o charakterze czasowym mogących wystąpić podczas realizacji inwestycji.

Tabela 10: Wykaz oddziaływań i środków zapobiegawczych

RODZAJ ODDZIAŁYWANIA	CHARAKTER I SKALA ODDZIAŁYWANIA	ŚRODKI ZAPOBIEGAWCZE
EMISJA HAŁASU	Podczas przeprowadzania prac związanych z inwestycjami przede wszystkim infrastrukturalnymi przewiduje	Uciążliwości związane z realizacją projektu będą okresowe i zminimalizowane poprzez zastosowanie sprzętu sprawnego technicznie i posiadającego wszelkie atesty bezpieczeństwa

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

	się okresowe wystąpienie oddziaływań akustycznych. Zasięg oddziaływania definiuje się jako lokalny (obszar gminy), właściwy dla miejsca realizacji inwestycji.	i spełniającego normy użytkowania, ograniczenie do minimum zanieczyszczenia odpadami, w zakresie ochrony przed hałasem - prowadzenie robót wyłącznie w tzw. porze dziennej (w godzinach od 6:00 do maksymalnie 20:00, brak robót w porze nocnej), korzystanie ze sprawnego technicznie, nowoczesnego parku maszynowego z użyciem technologii najmniej uciążliwych akustycznie spowoduje, iż dolegliwości związane z hałasem będą okresowe, przejściowe i nie odczuwalne poza ścisłym rejonem robót. Oddziaływanie ma charakter temporalny – właściwy dla czasu realizacji inwestycji i odwracalny.
EMISJA SPALIN	Realizacja inwestycji wskazanych w SRG <i>Godziesze Wielkie</i> na lata 2025-2034 związana jest z okresową emisją spalin pojazdów wykorzystanych do ww. działań. Zasięg oddziaływania definiuje się jako lokalny (obszar gminy), właściwy dla miejsca realizacji inwestycji.	Uciążliwości związane z realizacją przedmiotowych projektów będą okresowe i zminimalizowane poprzez zastosowanie pojazdów sprawnych technicznie. Normy dopuszczalnych emisji spalin w nowych pojazdach sprzedawanych na terenie Unii Europejskiej oraz Europejskim Obszarze Gospodarczym podlegają przyjętym rozporządzeniom i dyrektywom UE. Od 1 września 2017 roku na terenie Unii Europejskiej wszystkie nowe modele samochodów muszą być poddawane testom WLTP i RDE, które znacznie lepiej sprawdzają pojazdy w porównaniu do rzeczywistej jazdy pod kątem spalania oraz emisji spalin. Oddziaływanie ma charakter temporalny – właściwy dla czasu realizacji inwestycji i odwracalny.
EMISJA ŚCIEKÓW	Emisja ścieków obiektów objętych projektami. Zasięg oddziaływania definiuje się jako lokalny (obszar gminy), właściwy dla miejsca realizacji inwestycji.	Obiekty objęte projektami włączone są do gminnego systemu wodno-kanalizacyjnego i podlegają normom korzystania z ww. systemu. Ewentualne awarie systemu wodno-kanalizacyjnego są na bieżąco usuwane przez odpowiednie jednostki Gminy. Gmina sukcesywnie przeznacza środki na funkcjonowanie i konserwację systemu wodno-kanalizacyjnego.
GOSPODARKA ODPADAMI NA ETAPIE REALIZACJI PROJEKTU	Gospodarka odpadami związana jest z eksploatacją obiektów objętych projektami. Zasięg oddziaływania definiuje się jako lokalny (obszar gminy), właściwy dla miejsca realizacji inwestycji.	Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. właścicielem wszystkich powstałych podczas realizacji przedsięwzięcia odpadów będzie Wykonawca prac. Wytwórca odpadów będzie zobowiązany do przejęcia odpowiedzialności prawnej za wytwarzane odpady, na podstawie umów zawartych ze Zleceniodawcami. Przestrzegana będzie zasada „zanieczyszczający płaci”, której źródłem jest art. 174 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. Urz. UE 2006 C 321E). Odpady są gospodarowane zgodnie z Harmonogramem wywozu odpadów komunalnych i segregowanych. Wnioskodawca deklaruje

poniesienie wszelkich kosztów związanych z wystąpieniem wszelkich ewentualnych szkód w środowisku, a także kosztów związanych z korzystaniem ze środowiska na etapie realizacji i eksploatacji projektu.

8. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII

System zarządzania *Strategią Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034* realizowany będzie w oparciu o:

- realizację zaplanowanych działań inwestycyjnych,
- ewaluację i monitoring procesu realizacji celów, kierunków i działań,
- aktualizację treści dokumentu w oparciu o propozycje od partnerów i interesariuszy strategii,
- stałą weryfikację źródeł finansowania dla założonego planu inwestycyjnego.

Koordynacja i odpowiedzialność za wdrożenie założeń *Strategii* spoczywać będą na Wójcie Gminy Godziesze Wielkie, który we współpracy z podległymi mu wydziałami i pracownikami Urzędu Gminy będzie realizował postanowienia przedmiotowego opracowania.

Ilustracja 3: Schemat zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034,

Źródło: oprac. własne

Organem odpowiedzialnym za wsparcie strategiczne przy realizacji *Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie* będzie Rada Gminy. Założenia dokumentu będą wdrażane w oparciu o zasadę partycypacji społecznej z uwzględnieniem narzędzi programowych i finansowych, których zakres i/lub kierunki wydatkowania środków podlegają bezpośredniej kontroli ze strony organów samorządu, tj.:

- programy i strategie branżowe,
- uchwały budżetowe,
- dokumenty finansowe, określające krótko i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych,
- projekty międzysektorowe i międzyorganizacyjne,

Adekwatność założeń *Strategii Rozwoju* opierać się będzie na stałej aktualizacji treści dokumentu w kontekście zmiennych zewnętrznych tj.:

- pojawiające się zmiany prawne,
- przyjęcie nowych programów i planów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji w zakresie celów wskazanych w poszczególnych obszarach,
- nowe możliwości finansowania projektów w oparciu o finansowanie zewnętrzne,
- zmieniające się potrzeby społeczne.

Sposobem weryfikacji i identyfikacji osiągniętych rezultatów będzie stały monitoring wdrażania *Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie*. Monitorowanie będzie podstawą do:

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

- oceny realizacji działań i osiągnięcia celów,
- prognozy i wprowadzania zmian warunków realizacji *Strategii* w odniesieniu do zachowania spójności z dokumentami ranki lokalnej, regionalnej i krajowej,
- wdrożenie działań naprawczych i zabezpieczających,
- włączenie i stałe informowanie społeczności lokalnej o osiągniętych efektach.

Monitoring będzie odnosił się do wskaźników określonych dla każdego z zadań wskazanych w rozdziale 7 niniejszego opracowania.

Uzyskane w wyniku monitoringu dane umożliwią przeprowadzenie ewaluacji działań określonych w *Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie*. Sugerowanym okresem sprawozdawczym jest coroczne raportowanie wskaźników realizacji założeń dokumentu. Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie będzie Wójt Gminy *Godziesze Wielkie*, realizujący zadania w oparciu o jednostki podległe. W procesie ewaluacji wykorzystana będzie metoda samodzielnej oceny stopnia realizacji strategii i osiągniętych efektów na podstawie danych pochodzących ze sprawozdań i raportów wewnętrznych oraz zewnętrznych. Informacje dotyczące poziomu realizacji działań określonych w przedmiotowym dokumencie zawarte będą między innymi w sporządzanym w terminie do dnia 31 maja każdego roku, raporcie o stanie gminy, który wynika z nałożonymi na jednostki samorządu terytorialnego zobowiązaniem wynikającym z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. W 2030 roku tj. w ostatnim okresie badania stopnia realizacji założeń *Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034*. Wnioski w nim zawarte posłużą w określeniu spójnego i zrównoważonego rozwoju gminy.

SPIS ILUSTRACJI

Ilustracja 1: Etapy opracowania Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034	3
Ilustracja 2: Obszary, cele strategiczne i cele operacyjne	12
<i>Ilustracja 3: Schemat zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034,</i>	<i>60</i>
Mapa 1 Lokalizacja obszarów cennych przyrodniczo na terenie gminy Godziesze Wielkie	24

SPIS TABEL

Tabela 1: Problemy, wyzwania i potencjały	7
<i>Tabela 2 Model operacyjny (1)</i>	13
<i>Tabela 3 Model operacyjny (2)</i>	17
<i>Tabela 4 Model operacyjny (3)</i>	19
Tabela 5: Wykaz zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków, oprac. na podstawie danych wewnętrznych gminy Godziesze Wielkie	25
Tabela 6: Charakterystyka JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Godziesze Wielkie, źródło: Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,	27
Tabela 7: Korelacja założeń Strategii rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034 z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu	35
Tabela 8: Potencjalne zewnętrzne źródła finansowania projektów	52
Tabela 9: Odwołanie do polskich i wspólnotowych zapisów w zakresie ochrony środowiska	56
Tabela 10: Wykaz oddziaływań i środków zapobiegawczych	57

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1: Analiza ankiet dot. stanu istniejącego oraz perspektyw rozwoju gminy Godziesze Wielkie

Ankieta dot. stanu istniejącego oraz perspektyw rozwoju gminy Godziesze Wielkie adresowana była do pełnoletnich mieszkańców gminy. Celem badania ankietowego było zaangażowanie społeczności lokalnej i stworzenie możliwości wypowiedzenia się mieszkańców gminy w tak ważnych zagadnieniach, jakimi są kierunki rozwoju i przedsięwzięcia realizowane na terenie gminy Godziesze Wielkie a w perspektywie stworzenie dokumentu – Strategii rozwoju gminy – wynikającego ze wspólnych obserwacji, potrzeb i pomysłów mieszkańców z założeniem systematycznego i skutecznego realizowania wyznaczonych celów.

Badanie opinii społecznej miało formę anonimowej ankiety. Ankietę należało wypełnić i przesłać mailowo na adres gmina@godzieszewielkie.pl lub złożyć w Sekretariacie Urzędu Gminy Godziesze Wielkie do dnia 07.04.2025 r.

W wyniku przeprowadzonej partycypacji społecznej otrzymano 20 wypełnionych formularzy ankietowych. Poniższe wykresy i tabele stanowią analizę statystyczną przeprowadzonego na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie 2025-2034 badania ankietowego.

Należy zaznaczyć, że w wyniku zliczania głosów respondentów wystąpiły sytuacje braku udzielenia odpowiedzi na wszystkie pytania zawarte w ankiecie. Tym samym niektóre głosy/odpowiedzi przedstawione w poniższych grafikach nie sumują się. Te pojedyncze zdarzenia zostały opatrzone stosownym przypisem pod ilustracjami. W tabelach wprowadzono natomiast kolumnę „BRAK ODPOWIEDZI”.

Metryka ankietowanych

WIEK	ILOŚĆ ANKIETOWANYCH
18-25	0
26-35	0
36-50	12
51-65	5
66 i więcej	3
łącznie	20
PŁEĆ	ILOŚĆ ANKIETOWANYCH
kobieta	11
mężczyzna	9
WYKSZTAŁCENIE	ILOŚĆ ANKIETOWANYCH
podstawowe	0
zawodowe	2
średnie	6
wyższe	11
brak odpowiedzi	1
DZIAŁALNOŚĆ ZAWODOWA	ILOŚĆ ANKIETOWANYCH
inne	0
własna działalność gospodarcza	2
praca w sektorze prywatnym	1
praca w sektorze publicznym	11
uczeń/student	0
bezrobotny	0

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

praca w organizacji pozarządowej	0
emeryt/rencista	5
rolnik	0
brak odpowiedzi	1
ZAMIESZKANIE	IŁOŚĆ ANKIETOWANYCH
od urodzenia	13
kilka-kilkanaście-kilkadziesiąt lat	6
nie dotyczy	1

1. Statystyka odpowiedzi dot. oceny warunków życia/działalności w gminie oraz możliwości jej rozwoju

OCENA WARUNKÓW ŻYCIA/DZIAŁALNOŚCI W GMINIE ORAZ MOŻLIWOŚCI JEJ ROZWOJU	BARDZO DOBRE	DOBRE	ŚREDNIE	ZŁE	BARDZO ZŁE	BRAK ODPOWIEDZI
WARUNKI DLA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	1	7	12	0	0	0
DOSTĘP DO INSTYTUCJI, PLACÓWEK USŁUGOWYCH	7	9	2	2	0	0
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY SPORTU I REKREACJI, CIEKAWEGO SPĘDZENIA CZASU	0	4	8	5	3	0
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KULTURY I ROZRYWKI	0	4	7	7	2	0
POZIOM OFERTY I WYDARZEŃ KULTURALNYCH	0	7	4	9	0	0
STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO	1	12	7	0	0	0
WALORY KRAJOBRAZOWE	5	8	7	0	0	0
ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNYCH (W TYM: PLACE, SKWERY, PARKI)	2	14	4	0	0	0
STAN I JAKOŚĆ DRÓG	5	5	9	1	0	0
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (WODOCIĄGI)	4	12	3	1	0	0
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (KANALIZACJA)	4	5	10	1	0	0
DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTU PUBLICZNEGO	1	8	7	4	0	0
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	5	9	2	4	0	0
POZIOM WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW	0	15	5	0	0	0
RYNEK PRACY (MOŻLIWOŚĆ ZATRUDNIENIA)	0	1	16	3	0	0
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ OPIEKI SPOŁECZNEJ	0	8	11	1	0	0
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ OPIEKI ZDROWOTNEJ	0	5	7	8	0	0
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ	9	7	4	0	0	0
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM	8	9	3	0	0	0
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE ŚREDNIM	1	0	4	5	6	4
USŁUGI TURYSTYCZNE	1	3	5	5	5	1
DOSTĘPNOŚĆ DO BAZY GASTRONOMICZNEJ	2	11	5	1	0	1
DOSTĘPNOŚĆ DO BAZY NOCLEGOWEJ	0	4	11	3	2	0
DOSTĘP DO INTERNETU	0	8	4	5	3	0
DOSTĘP DO USŁUG PUBLICZNYCH ŚWIADCZONYCH PRZEZ INTERNET	0	9	6	3	2	0
DOSTĘPNOŚĆ TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD INWESTYCJE	0	1	12	5	2	0

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

AKTYWNOŚĆ ŚRODOWISK LOKALNYCH	3	4	13	0	0	0
ROZWÓJ ROLNICTWA I BRANŻY ROLNO-SPOŻYWCZEJ	1	11	7	1	0	0
ATRAKCYJNOŚĆ GMINY DLA TURYSTÓW	0	6	9	3	2	0
JAKOŚĆ RZĄDZENIA ORAZ FUNKCJONOWANIE ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ W GMINIE	7	9	4	0	0	0
ROZWÓJ INNOWACJI W PRZEDSIĘBIORSTWACH	0	2	15	1	2	0
ATRAKCYJNE MIEJSCA PRACY W PRZEMYŚLE	0	1	11	6	2	0
POMOC W EKSPORTOWANIU TOWARÓW I USŁUG	0	1	13	2	4	0
WSPÓŁPRACA BIZNESU, ROLNICTWA Z UCZELNIAMI, CENTRAMI TRANSFERU WIEDZY	0	1	9	6	2	2

OBSZARY NAJLEPIEJ OCENIANE	BARDZO DOBRE	DOBRE	ŁĄCZNA ILOŚĆ POZYTYWNYCH OCEN
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM	8	9	17
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ	9	7	16
JAKOŚĆ RZĄDZENIA ORAZ FUNKCJONOWANIE ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ W GMINIE	7	9	16
DOSTĘP DO INSTYTUCJI, PLACÓWEK USŁUGOWYCH	7	9	16
ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNYCH (W TYM: PLACE, SKWERY, PARKI)	2	14	16
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (WODOCIĄGI)	4	12	16
OBSZARY OCENIANE NAJGORZEJ	ZŁE	BARDZO ZŁE	ŁĄCZNA ILOŚĆ NEGATYWNYCH OCEN
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE ŚREDNIM	5	6	11
USŁUGI TURYSTYCZNE	5	5	10
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KULTURY I ROZRYWKI	7	2	9
DOSTĘP DO INTERNETU	5	3	8
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY SPORTU I REKREACJI, CIEKAWEGO SPĘDZENIA CZASU	5	3	8
ATRAKCYJNE MIEJSCA PRACY W PRZEMYŚLE	6	2	8
WSPÓŁPRACA BIZNESU, ROLNICTWA Z UCZELNIAMI, CENTRAMI TRANSFERU WIEDZY	6	2	8
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ OPIEKI ZDROWOTNEJ	8	0	8

2. Statystyka odpowiedzi dot. określenia głównych problemów społecznych występujących na terenie gminy

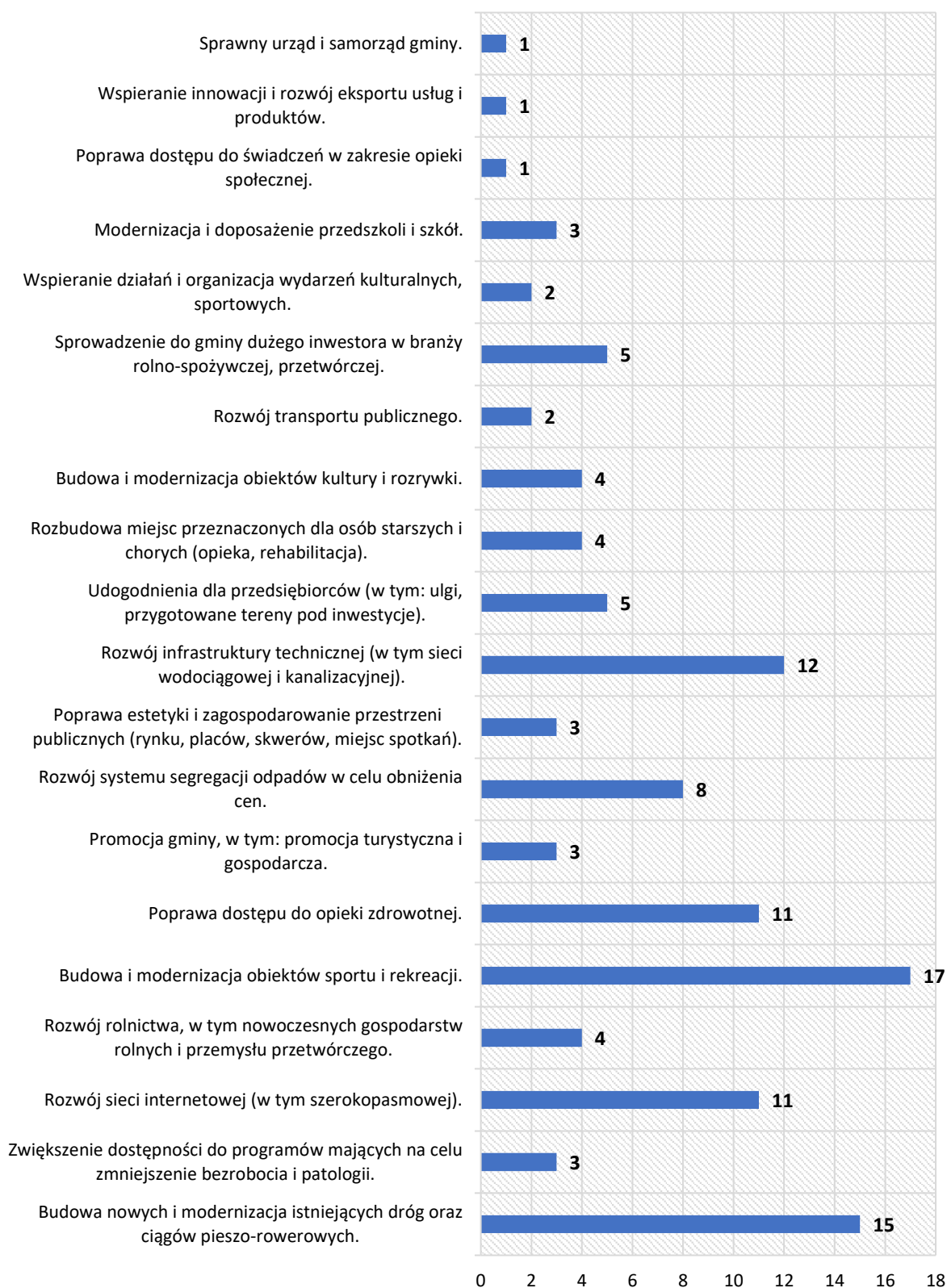
WYSZCZEGÓLNIENIE	WYSOKIE ZAGROŻENIE PROBLEMEM	ŚREDNIE ZAGROŻENIE PROBLEMEM	NISKIE ZAGROŻENIE PROBLEMEM	BRAK PROBLEMU	BRAK ODPOWIEDZI
PRZESTĘPCZOŚĆ	0	6	14	0	0
PRZESTĘPCZOŚĆ MŁODOCIANYCH	0	6	14	0	0
BEZROBOCIE	0	13	6	1	0
BIEDA	0	8	12	0	0
PRZEMOC W RODZINIE	0	4	15	0	1
ALKOHOLIZM	4	11	5	0	0
NARKOMANIA	0	9	11	0	0

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

WZROST LICZBY OSÓB STARSZYCH	7	8	5	0	0
WZROST LICZBY OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I CHORYCH	4	9	7	0	0
BRAK WYKWALIFIKOWANYCH PRACOWNIKÓW	1	9	10	0	0
BRAK ATRAKCYJNYCH MIEJSC PRACY	4	16	0	0	0

3. Proszę o wybranie maksymalnie 6 priorytetów, które mają lub mogłyby mieć największy wpływ na rozwój gminy w latach 2025-2034 oraz rozwiązanie istniejących problemów i barier rozwoju

PRIORYTETY ROZWOJOWE GMINY GODZIESZE WIELKIE WEDŁUG ANKIETOWANYCH

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

4. Proszę wymienić 3 najważniejsze inwestycje / przedsięwzięcia, które Pani/Pana zdaniem powinny być priorytetowo realizowane na terenie gminy oraz 3 obiekty (m.in. budynki,) / obszary, na terenie gminy, które Pani/Pana zdaniem w pierwszej kolejności wymagają rewitalizacji (odnowienia, modernizacji, nadania nowych funkcji):
- Budowa/utworzenie żłobka (publicznego);
 - Budowa nowych i modernizacja istniejących dróg oraz budowa dróg rowerowych (Godziesze Wielkie, Kakawa Kolonia Krzemionka, Zadowice);
 - Budowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy;
 - Rozwój transportu publicznego - zwiększenie wymiaru transportu autokarowego;
 - Modernizacja ośrodka sportu i rekreacji oraz budowa boiska Orlik w Szwacinie;
 - Remont budynków szkół podstawowych;
 - Budowa szkolnych boisk;
 - Remont placu zabaw przedszkola w Godzieszach Wielkich;
 - Budowa domu opieki dla osób z ciężkimi chorobami.
5. Proszę wymienić 3 obiekty/obszary na terenie gminy, które wymagają rewitalizacji:
- Urząd Gminy w Godzieszach Wielkich;
 - Szkoła Podstawowa im. Polskich Olimpijczyków w Woli Doroszewskiej;
 - Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Godzieszach Wielkich;
 - Ośrodek zdrowia w Godzieszach Wielkich;
 - PSZOK w Saczynie;
 - Budynek OSP w Godzieszach Wielkich;
 - Ośrodek Sportu i Rekreacji w Szwacinie;
 - Drogowe miasteczko i przestrzeń między szkołą podstawową a przedszkolem w Godzieszach Wielkich;
 - Oczyszczalnia ścieków Godziesze Małe;
 - Oczyszczalnia ścieków Saczyn;
- Dodatkowo do istotnych inwestycji należy zaliczyć:
- Budowę nowego obiektu SUW Wolica;
 - Wymianę sieci wodociągowej.
6. Kluczowe elementy (atuty, mocne strony definiowane w obszarze infrastruktury, kultury/wydarzeń kulturalnych, przemysłu/gospodarki, zasobów środowiskowych czy potencjału społecznego), z których gmina może być dumna (proszę wymienić maksymalnie 3):
- Infrastruktura techniczna: wodociągi, kanalizacja;
 - Infrastruktura dróg;
 - Wiejski Inkubator Przedsiębiorczości w Kakawie Kolonii;
 - Wsparcie rodziców i opiekunów poprzez organizację półkolonii dla dzieci i młodzież w okresie przerw szkolnych;
 - Działalność organizacji pozarządowych, klubów i stowarzyszeń tu w szczególności: jednostki OSP, Orkiestra dęta, Klub kolarski Zefir;
 - Wydarzenia kulturalne i sportowe tj. konkurs pieśni patriotycznej, dożynki gminne czy wyścigi kolarskie.

7. Proszę ocenić poniższe stwierdzenia dotyczące Gminy:

KATEGORIA	BARDZO WYSOKA	WYSOKA	ŚREDNIA/ PRZECIĘTNA	NISKA	BARDZO NISKA	BRAK ODPOWIEDZI
ATRAKCYJNA JAKO MIEJSCE ZAMIESZKANIA	2	8	9	0	0	1
ATRAKCYJNA JAKO MIEJSCE DO PRACY	0	1	13	5	0	1
ATRAKCYJNA JAKO MIEJSCE DO WYPOCZYNKU	0	2	10	5	2	1

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025-2034

ATRAKCYJNIEJSZA NIŻ SĄSIEDNIE GMINY	0	4	14	1	0	1
POŁOŻONA W ATRAKCYJNYM MIEJSCU REGIONU	0	4	13	2	0	1
TO GMINA, W KTÓREJ MOŻNA CZUĆ SIĘ BEZPIECZNIE	2	7	8	2	0	1
TO GMINA, Z KTÓRĄ JESTEM SILNIE ZWIĄZANY/A	8	11	1	0	0	0

8. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź z czym chciał(a)by Pani/Pan, aby utożsamiano Gminę w roku 2034.

